. 244 — 1929
ALA
a St. Kulmassa)
ET LEIVOKSET
Tervetuloa!
LEE!
RVITAAN
31 North!
VOOD
Port Arthur, Ont.
essa
HALUTAAN
chool
Toronto, Ont. Can.
sauna
Sudbury, Ont.
AUKSET
o ne paljon?
yllä.
es Funeral
vice
SUDBURY, ONT.
CHARME
a PUITA
Lbr. Co.
in 777
Ont.
S. SALO
Algoma Street
. LEGGE
SUDBURY, ONT.
UOKALA
AKE FINNISH
irkland Lake, Ont.

"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 245 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Torstaina, lokak. 17 pnä — Tues., Oct. 17 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

MANCHURIASSA TAPAHTUNUT TAASEN HUOMATTAVA TAISTELU

PORVARILLISET UUTISTIEDOT KERTOVAT LÄHEMMIN LAHASUSUN TAISTELUSTA — 500 KIINALAISTA HUKKUNUT SUNGARIJOKEEN

HARBIN, Manchuria, lokak. 16. — United Pressin lähettämässä uutisessa vahvistetaan tiedot perjantaina tapahtuneesta Lahasusun taistelusta, jossa taisteleville puolille oli koitunut melkoisia hävIöitä.

Sekä maa- että merivoimat ottivat osaa yhteentörmäykseen. Noin 500 kiinalaista sotilasta hukkui Sungarin jokeen taistelun aikana. Lisäksi väitetään että kolme Neuvostoliiton tykkivenettä olisi uponnut. Moskovasta tulleessa tiedossa kuitenkin puhutaan vain Neuvostokauppalaivojen kärsineen vahinkoja kiinalaisten ammunnan johdosta.

Taistelu oli kuulemma kestänyt 10 tuntia, jonka aikana osa Lahasusun kaupungista paloi pommituksessa. Neuvostoliiton taholta ilmoitetaan käytetyn seitsemän tykkivenettä ja 14 lentokonetta.

Noin 200 valkoryssää saapui Fuchiniin Sungarin joen eteläarannalle Europasta, vahvistaakseen kiinalaista garnisonia, jonne kiinalaiset ovat keskittymässä. Kiinalaiset odottavat jalkaväkidivisionan saapumista Kirinistä.

Herrat keskustelevat kutomotyöläisten järjestämisestä

Järjestämisestä puhuminen vain silmäinpeitettä työläisille

TORONTO, lokak. 16. — Etelävaltioiden kutomotyöläisten järjestäminen oli eilen keskusteltavana täällä koollaolevassa A. F. of L:n konventsionissa. Konventsioni teki yksimielisen päätöksen järjestäjän liikkeelle asettamisesta etelän kutomotyöläisten keskuuteen, erikoisesti Tennessen ja North Carolinan valtioissa. Tämän tehtävän suorittamiseksi päätti kokous perustaa erikoisen rahaston.

Päätöslauselmassa, jonka esitti United Textile järjestö, sanotaan olevan mahdotonta minkään yhden järjestön saattaa syytteeseen Marionin murhaajia, jonka vuoksi on tarpeellista, että keskusjärjestö ottaa huolekseen asettaa järjestäjän alueelle. Päätöslauselmassa ehdotetaan, että keskusjärjestön valittava komitea, joka suunnittelee politiikan, jota tullaan seuraamaan etelän järjestämistaistelussa.

Tämä järjestämishomma on vain tavallista A. F. of L:n konventsionimanööveria, sillä mainittu järjestö ei ole ottanut koskaan vakavaa otetta etelän kutomotyöläisten puolustamiseksi, eikä tule sitä tekemään tulevaisuudessakaan. United Textile järjestö oli kohta Marionin verilöylyn jälkeen valmis neuvottelemaan North Carolinan kuvernöörin kanssa, jonka tiedetään olevan suurimpia osakkeenomistajia yhtiössä, jonka tehtaalla verilöyly pantiin toimeen. Eikä järjestö ole sen jälkeen alkanut mihinkään tehokkaisiin toimenpiteisiin roistojen syyttämiseksi.

Akkunain puhdistajat lakossa New Yorkissa

NEW YORK, lokak. 15. — Akkunainpuhdistajain unio on kutsunut 800 jäsentään lakkoon, painostaakseen työnantajat turvaamaan työläisille tapaturmakorvaukset. Union taholta on osoitettu, että se vakuutusyhtiö, jossa union jäsenet ovat olleet tähän asti vakuutettuina isännistön vastuulla, on kelpaamaton vakuutuslaitos.

Samaan aikaan unio valmistelee yleistä töiden pysähdyttämistä. Muut union taholta esitetyt vaatimukset ovat: 10 pros. palkankoroitus, $49.50 alin viikkopalkka, 40-tuntinen, viisipäiväinen työviikko; sekä parannuksia suojelulaitteisiin.

Noin puolet akkunanpuhdistajista ovat järjestyneitä, mutta union tarkoituksena on saada kaikki työläiset vedetyksi lakkoon.

VETYKAASU SURMANNUT KAKSI TYÖLÄISTÄ

Detroit, Mich., lokak. 16. — Erään pumppuaseman rakennuksen kaivantotyössä Dearbornissa sattui eilen sellainen onnettomuus, että kaivauksen pohjaan muodostettu kaasu tukahdutti kaksi työläistä, jonka lisäksi kaksi työläistä, jotka riensivät [illegible] tovereiden avuksi, makaavat nyt kuolemankielissä sairaalassa.

Neuvosto-lentäjä löytänyt uusia alueita Jäämerellä

Chuknovskin retkikunta tiedottaa tuloksistaan

MOSKOVA, lokak. 16. — Kuuluisa Neuvostoliiton lentäjä Chuknovski, joka suuresti myötävaikutti Nobilen fascistisen naparetkikunnan haaksirikkoutuneiden jäsenten pelastamisessa viime vuonna, on raporteerannut löytäneensä yli 100 tähän asti tuntematonta Jäämeren saarta. Toisilla saarilla on melkoisia porolaumoja ja rikas lintumaailma.

Chuknovskin retkikunta on yksi niistä monista, joita Neuvostoliiton tiedeakatemian taholta on lähetetty Jäämeren alueilla Euroopan ja Aasian pohjoisosiin tarkoituksella kartoittaa ja tutkia tuntemattomia seutuja uusien meriliikennereittien kehittämiseksi sekä mahdollisten mineraalialueiden selvillesaamiseksi.

Tilanne viljamarkkinoilla

Canadalainen vilja liian kallista

LONTOO, lokak. 16. — Canadalaisen viljan kysyntä europalaisilla viljamarkkinoilla on edelleenkin pientä, johtuen siitä, että argentinalainen vilja on halvempaa. Canadalaisen viljan hintaa on koetettu pitää ylhäällä canadalaisen sadon osittaisen epäonnistumisen johdosta.

Viimeaikoina on viljalla jatkuvasti keinoteltu. Varsinaiset viljankasvattajat ovat kuitenkin sangen vähän jos ollenkaan hyötyneet viljahintojen vaihtelusta, vaan välittäjät ja pörssikeinottelijat ovat panneet eroitukset omiin taskuihinsa.

Australian vaalit

"Työväenpuolueen" pomot saavuttaneet voiton

MELBOURNE, Australia, lokak. 14. — Työväenpuolue sai ratkaisevan voiton juuri toimitetuissa parlamenttivaaleissa. Tämän perusteella James Scullin, joka vain 18:sta kuukautta takaperin kohosi puolueen johtoon, tulee parlamenttaarisen menettelytavan mukaan olemaan seuraavan hallituksen pääministerinä.

Työväenpuolue sai vaaleissa 44 paikkaa entisen 31 asemesta, kansalliset saivat 16 paikkaa (ennen 29), maalaisliitto 10 (ennen 13), riippumattomat 3 (ennen 2).

Työväenpuolueen meno hallitukseen ei tule muuttamaan olosuhteita suurestikaan, sillä heidän tehtävänä tulee olemaan toimia luokkasovitteljoina kapitalistiluokan eduksi, tasoittaakseen niitä suuria luokkavastakohtia, jotka esiintyvät Australiassa, jotka ovat aiheuttaneet viime aikojen suuret työtaistelut.

KAMALA JUNAONNETTOMUUS PUOLASSA

Varsova, Puola. — Kamalassa matkustajajunien yhteentörmäyksessä lähellä Varsovaa, menetti seitsemän henkilöä oitis henkensä ja neljäkymmentä kaksi sai vammoja, joista useita on hengenvaarallisessa tilassa. Mikäli tiedetään, johtui junarikko väärästä merkinannosta.

FALLIN RÖTÖKSET

Washington, D. C., — Vaikka tuomari määräsi Fallia vastaan käynnissä olevan lahjusjutun käsittelyn keskeytettäväksi syytetyn ilmeisen sairauden johdosta, ovat hänen tuomarinsa onnistuneet saamaan jutun käsittelyn jatkumaan. Hänet kuletettiin oikeussaliin tänään rullatuolilla.

Fallin ilmotetaan sanoneen, että hän vaatii joko jutun käsittelyn jatkamista tai kumoamista. Tämä on hyvin harkittu toimenpide vastaajan taholta, sillä täten hän voi vapautua tuomiosta syytöksestä. Syyttäjä lakimies sanoi tänään, että lääkärit ovat lausuneet Fallin sairastavan keuhkotulehdusta ja hinollen hänen läsnäolonsa oikeussalissa asettaa hänet vaaraan.

Jälleen törkeä konsuliviraston ryöväys Kiinassa

NEUVOSTOKONSULAATTIIN MURTAUDUTTU TIENTSINISSÄ

Valkoryssien tihutyötä

VIRASTO OLI SAKSAN KONSULIN HUOLENPIDON ALAISENA

MOSKOVA, lokak. 16. — Tassin uutistoimistolle tullut sähkötieto Tientsinistä kertoo, että siellä sijaitseva Neuvostoliiton konsulaattivirasto on joutunut törkeän hyökkäyksen alaiseksi. Viisi valkoryssää olivat tunkeutuneet yöllä virastoon sekä onnistuneet murtaa auki kaksi kassakaappia. Kaksi rosvoista oli kuulemma pidätetty. Vangittaessa oli heidän hallussaan konsulaatille kuuluvia kirjoituskoneita ja vaatetavaroita. Saksan konsuli, jonka huolenpidon alla konsulaatti on ollut siitä saakka, kun Kiinan ja Neuvostoliiton diplomaattiset suhteet katkesivat, on käynyt paikan päällä ja valmistaa raporttia hyökkäyksestä.

Tämä hyökkäys on uusi sotaa provosoiva teko Neuvostoliittoa vastaan.

MacDonald saapunut Torontoon

TORONTO, lokak. 16. — Saapuessaan Torontoon kello 6:en aikaan eilen iltana kerrotaan MacDonaldin olleen väsyneen näköisen. Siitä huolimatta hänen ei sanota saaneen rauhaa lepoon, vaan monenlaiset kekkerit olivat häntä odottamassa. Hänen aikomuksensa sanotaan olleen levätä, päästyään jälleen brittiläiselle maaperälle, ja sivutyönään saada Canadan kansa käsittämään hänen rauhanpyrkimyksensä ja asettumaan tukemaan sitä. Porvaristo ei näy käsittävän vaaraa, että he voivat syöttää hyvän mielen pilalle, sillä MacDonald voi saada vatsahäiriöitä ja senvuoksi menettää suloisen esiintymistapansa. Asiantuntijalääkärit ovat näet aikoja sitten todistaneet vatsakaasujen aiheuttavan happaman naaman.

Lohdutukseksi niille, jotka mahdollisesti surisivat MacDonaldin tukalaa tilannetta, voimme mainita, että Toronton yliopisto tulee palkkioksi hänen kärsivällisyydestään antamaan lakitohtorin tittelin.

Ankara myrsky Itämerellä

Merivesi kohonnut kaupunkeihin Ruotsin rannikolla

KÖPENHAMINA, Tanska, lokak. 15. — Erittäin raivokas myrsky riehui pohjoisella Itämerellä eilen. Vesi kohosi neljällä jalalla Köpenhaminan satamassa ja viisi jalkaa Malmössä, Ruotsissa.

Pitkin Ruotsin rannikkoa on myrsky tehnyt melkoista vahinkoa.

Bacha Sakao vangittu

LONTOO, lokak. 15. — Bombaysta saapuneen tiedon mukaan, on Afganistanin valta-istuimelta syösty brittiläismielinen rosvokuningas Bacha Sakao vangittu Afganistanissa. Sakao oli kuulemma paennut ennen kun Amanullahin ystävän, Nadir Khanin joukot miehittivät Kabulin.

Pesawarissa, joka on Afganistanin "portti" Intiassa, on juhlittu Bacha Sakaon kaatumista polttamalla hänen kuviaan julkisilla paikoilla.

Nadir Khanin saavuttaman voiton katsotaan tasoittavan tietä Amanullahin palaamiselle Afganistaniin.

LAIVA SAATU POIS KARILTA

Victoria. B. C., lokak 16. — "Empress of Canada", joka ajoi karille sumussa viime sunnuntaina, saatiin irrotettua 43 tunnin kuluttua onnettomuuden jälkeen. Laivan varapohjassa on huomattava vuoto, mutta pysyi se vedenpinnalla ja liikkui hitaasti omien koneidensa avulla, kun pumput pidettiin käynnissä.

MAIDON HINTA JÄLLEEN LASKETTU

Stratford, Ont. lokak. 16. — Maidon hinta, joka hiljattain nostettiin, on jälleen laskettu 12 senttiin kvartilta, sillä hinnan nostamiselle ei oltu mitään todellista syytä olemassa. Hinta nähtävästi on perusteltaan jäänyt riippuvaiseksi kysynnästä ja tarjonnasta, joten keinotekoista hinnan ylennystä ei ole voitu pitää yllä.

MARIONIN HURTTIA ON VAPAUTETTU

OLIVAT SYYLLISIÄ LAKKOLAISTEN MURHAAMISEEN

Tuomari hurttien puolella

ADKINS APUREINEEN TÄYTTIVÄT VAIN "VIRKAVELVOLLISUUTTAAN"

MARION, N. C., lokak. 15. — Kahdeksan hurttaa on nyt pidätettynä $3,000 takauksella. Jokainen, syytettynä lakkolaisten murhaamisesta sheriffi Adkinsin johdolla, Marion Mfg. tehtaan edustalla, lokakuun 2 p:nä. Heitä kaikkia syytetään ainoastaan toisen luokan murhasta. Heidän juttunsa tulee esille marraskuun 11 päivänä.

Kymmenen muuta syytettyä on vapautettu kokonaan, koska alustavissa kuulustelussa mukaan "ei ole löydetty riittäviä todistetta heitä vastaan." Vapautettujen joukossa on sheriffi Adkins, tehtaan ylijohtaja Hunt, sekä kahdeksan hurttaa.

Tuomari Harding, joka kuulustelua on johtanut, on selittänyt, että hänen mielestään lakkolaiset ovat kerääntyneet "laittomassa tarkoituksessa" tehtaan edustalle, estämään työläisiä menemästä tehtaaseen. Sheriffi on selittänyt yhtyneensä murhatyön johtamiseen sen vuoksi, että hän halusi "karkoittaa työläiset pois tehtaan portilta." Tällaisten selitysten ja "tutkimusten" jälkeen lautakunta tulee harkitsemaan vain sitä, empuivatko hurtat "itsepuolustuksessa".

Alustavien kuulustelujen johtaminen osoittaa, että kylmäverisesti suoritettu työläisten joukkomurha tullaan silittämään sillä, että murhatyön tehneet hurtat yritetään tuomita vain muutamiksi vuosiksi vankilaan, josta heidät viranomaisten lahjomisen kautta muutaman kuukauden kuluttua vapautetaan.

Viime perjantaina kuoli kuudes Marionin joukkomurhan uhri, 53-vuotias lakkolainen, T. L. Carver. Hän sai hurttain yhteislaukausten aikana kuulan niskaansa ja heitti henkensä sairaalassa. Hän jätti jälkeensä vaimon ja kaksi lasta. Ainakin yksi haavoittunut lakkolainen on vielä hengenvaarallisessa tilassa.

Siitä huolimatta, että lakkolaiset ovat A. F. L:n alaisen union jäseniä, ei tuon monimiljoonaisen järjestön keskuudessa ole ryhdytty minkäänlaisiin toimenpiteisiin Marionin joukkomurhan tuomitsemiseksi. Torontossa koolla oleva konventsioni kuluttaa suurimman osan ajastaan vain herrojen kemuihin. Työläisten todellinen puolustaminen etelässä jää uusille, militanttisille unioille.

Tullitaistelu Yhdysvalloissa

Kilvoittelu erikoisetuja tavoittelevien ryhmien välillä hidastaa lain käsittelyä

WASHINGTON, lokak. 16. — Senaatin finanssiasiain komitean puheenjohtaja Smoot sekä republikaanien johtaja Watson neuvottelivat eilen demokraattien johtajien kanssa uuden tullilain käsittelyn kiirehtimisestä. Tarkoituksena olisi koettaa saada laki käsitellyksi edessä olevan talven kuluessa.

Uusi tullilaki on ollut kongressin heiteltävänä. Alkuperäiseen lakiehdotukseen on tehty lukuisia muutoksia ja näyttää siltä, etteivät erilaisia kapitalistisia etuja edustavat senaattorit pääsisi vieläkään sopimukseen.

Äskettäin paljastui, että Yhdysvaltain lakiasäätäville laitoksille ominainen suurten kapitalisti- ja pankkiiriklikkien vehkeily rosvotakseen erikoisetuja valtion ja yleisön kustannuksella on sangen huomattavasti vaikuttanut tullilain käsittelyyn.

JAPANIN EDUSTAJA SAAPUNUT CANADAAN

Vancouver, lokak. 16. —Japanin keisarillisen hallituksen edustaja Iyemasa Tokugawa saapui tänne viime lauantaina ja lähti eilen illalla Ottawaan, jossa hän tulee esittämään valtakirjansa Canadan kenraalikuvernöörille.

Poliisikomentoa vastaan nostettu juttu Torontossa

MACDONALD, GILL JA KNOWLES VAATIVAT KORVAUSTA

Syyttävät poliisia pahoinpitelystä

VAATIVAT ESTETUOMIOTA KOKOUSTEN HAJOITTAMISTA VASTAAN

TORONTO, lokak. 16. — Jack MacDonald, J. W. Gill ja Robert E. Knowles esittivät tänään vahingonkorvausvaatimuksen Ontarion ylioikeudelle Toronton poliisihallintoa vastaan. Syytöskirjelmässä vaaditaan edesvastuuta poliisipäällikkö Draperille, poliisikomentaja Marshallille, salapoliisikersantti Nurseylle ja Joseph Shieldille. Näitä syytetään päällehyökkäyksestä ja pahoinpitelystä, sekä syyttäjäin häiritsemisestä heidän ollessaan muiden Toronton asukkaiden kanssa kokoontuneena Queen's-puistoon lokak. 12 pnä 1929.

Syytöskirjelmässä myöskin vaaditaan, että syyttäjillä on oleva oikeus kokoontua Queen's-puistoon ja pitää kokouksiaan, eikä syytetyillä ole oikeutta häiritä heitä. Edelleen vaaditaan estetuomiota, joka kieltäisi vastaajia häiritsemästä kantajia silläaikaa, kun juttu on oikeuslaitoksen käsiteltävänä, jos he täällä ajalla ottavat osaa, tai panevat toimeen kokouksia.

Brittiläisestä siirtolaisuudesta neuvotellaan

MONTREAL, lokak. 16. — Brittiläisen hallituksen edustaja William Clark oli täällä tänään neuvotteluissa C. P. R:n presidentin E. W. Beattyn ja C. N. R:n presidentin Henry Thorntonin kanssa brittiläisen siirtolaisuuden edistämisestä Canadaan. Tämä kysymys näyttää olevan pulmallinen. Britannian hallituksella tietysti on riittävästi halua asettaakseen Canada työttömäin kaatopaikaksi, mutta aikeen toteuttaminen vaatii varoja, sillä työttömät eivät kykene kustantamaan itse matkaansa. Rautatieyhtiöiden kanssa on käyty lukuisia neuvotteluja, joista ei tähän asti liene ollut tyydyttäviä tuloksia, koska neuvottelut yhä näyttävät jatkuvan, Britannian hallituksen muuttaessa miestä neuvottelujen kuluessa, toivossa kai saavuttaa parempia tuloksia. Rautatieyhtiöt ovat myöskin ilmaisseet halunsa siirtolaisuuden edistämiseen, mutta eivät nähtävästi halua ottaa vastuulleen brittiläisten kuljettamista edestakaisin Canadan ja Englannin välillä, johon he mahdollisesti joutuisivat, jollei kukaan takaisi matkakustannusten peittämistä.

Puhelintyöläisten lakko vältetty

Mexico Cityn puhelintyöläiset uhkasivat ajaa vatimuksiaan läpi lakolla

MEXICO CITY, lokak. 15. — Ericsonin puhelinyhtiön työläiset ovat päättäneet peruutta lakkouhkansa sen johdosta, että riitaisuudet yhtiön ja työläisten välillä on saatu sovitetuksi. Ericson-yhtymän hallussa on huomattavin paikallinen puhelinjärjestelmä.

Uudessa sopimuksessa tulee olemaan muutoksia palkkoihin ja työehtoihin nähden.

ENGLANTILAISET ILMALAIVAT ALKAVAT VALMISTUA

Cardington, Englanti, lokak. 16. — Ilmailuministeriön laskuun rakennettu ilmalaiva "R-100" on jo valmis koelentoja varten, joita suoritetaan ensi viikolla. Joku päivä sitten suoritettiin 300 mailin koelento "R-100:n" sisaraluksella "R-101". Nämä ilmalaivat on rakennettu kilpailemaan saksalaista "Graf Zeppeliniä" vastaan brittiläisen maineen ja lentovalmiuden tehostamiseksi. Ne ovat toistaiseksi maailman suurimmat ilmalaivat, mutta asiantuntijat väittivät niitä vanhentuneiksi ja epäonnistuneiksi jo ennen valmistumistaan.

VAKAVIA SELKKAUKSIA UHKAA ENGLANNIN HIILITEOLLISUUTTA

HIILIPARONIT MUODOSTAVAT YHTEISRINTAMAN MARKKINAIN SÄÄNNÖSTELEMISEKSI JA TYÖLÄISTEN VAATIMUSTEN VASTUSTAMISEKSI

LONTOO, lokak. 16. — Kapitalistiset lehdet kertovat, että Englannin kaivostenomistajat ovat saaneet valmiiksi hiilimarkkinoita koskevan suunnitelmansa, sekä samalla kokoavat voimansa vastustaakseen kaivostyöläisten vaatimuksia 7-tuntisen työpäivän palauttamisesta.

Aikaisemmin oli hallitus kaivostyöläisten painostuksesta ilmoittanut, että se tulee seuraavan parlamenttikauden aikana esittämään muutoksia kaivoslainsäädännössä, m.m. lakiehdotuksen 7 1|2 tuntisen työpäivän käytäntöön ottamisesta kaivoksissa markkinasuunnitelmien yhteydessä. Työväenpuolueen hallitusherrat ovat täten koettaneet sovitella työläisten ja kaivostenomistajain välillä jälkimäisten eduksi.

Voimakas osa kaivostyöläisten liitosta kuitenkin vastustaa tällaista sovittelua, ja vaatii 7-tuntisen työpäivän palauttamista. Tässä suhteessa näyttää syntyvän sovittamaton selkkaus kaivosmiesten ja nykyisen hallituksen välille, sillä pysyäkseen hallituksessa eivät työväenpuolueen johtoherrat halua tehdä myönnytyksiä kaivosmiehille, vaan ovat mielinkielin kaivostenomistajain ja parlamentin toisten porvariryhmien kanssa.

Quebecin maakunnan tapaturmakorvauslaki käytännössä

Työnantajat tyytyväisiä

MONTREAL, lokak. 16. — Quebecin maakunnan vahingonkorvauslautakunnan puheenjohtaja Robert Taschereau lausui hiljattain voimaanastuneesta tapaturmakorvauslaista, että vaikkaan ei laki ole vielä täydellinen, niin on se "huomattavasti parempi", kuin aikaisempi laki. Hän sanoi kuitenkin tulleen paljon valituksia työläisten taholta lakia vastaan, mutta työnantajat ovat yleensä tyytyväisiä lain tehokkuuteen. Lautakunta on lain voimassaoloaikana käsitellyt 24,000 vahingonkorvausvaatimusta, joka osottaa lain tarpeellisuuden. Työnantajat ovat ilmottaneet, että heidän taholtaan ei tulla ehdottamaan lain korjaamista ainakaan vuoden sisällä.

Lautakunnan puheenjohtaja ilmotti, että lautakunta myöskin tulee myöhemmin tekemään huomautuksia lain edelleen parantamisesta. Työnantajat ovat tehneet usein huomautuksia, että nuorempien työläisten keskuudessa ovat loukkaukset harvinaisempia, kuin vanhempien työläisten keskuudessa ja tämän vuoksi sanovat suosivansa paremmin nuorta työvoimaa. Lautakunnan puheenjohtaja kuitenkin väitti, että lautakunta ei ole huomannut ikärajalla olevan mitään tekemistä tapaturmain kanssa. — Työläisille on itsestään selvää, minkä vuoksi työnantajat suosivat nuorta työvoimaa.

Englannin lähettiläs Moskovaan

Buxtonin nimittämistä pidetään varmana

LONTOO, lokak. 15. — Lontoon "Sunday Dispatch" pitää melkein varmana, että nykyisen hallituksen maanviljelysministeri Noel Buxtonin veli, Charles Buxton, tulee nimitettäväksi Englannin lähettilääksi Moskovaan.

Buxton on seikkailijanousukkaita, joka aikoinaan runnasi karjakartanoa Texasissa. Englantiin tultua on hän ryhtynyt ammattipolitikoitsijaksi työväenpuolueen riveissä. Hän on nykyään työväenpuolueen edustajana parlamentissa.

RANSKASSA UUDISTETAAN ILMALAIVASTOA

Pariisi, lokak. 15. — Ranskan ilmailuministeriö on päättänyt, että kaikissa koululentokoneissa tullaan käyttämään uutta mallia moottoria, joka käyttää polttoaineena yksinomaan raakaan öljyä. Täten voidaan välttää lentokoneiden suurin vaara, koneen tuleen syttyminen. Vastaisuudessa tullaan varustamaan kaikki sotilaslentokoneet uusimallisilla moottoreilla.

HYÖKYAALTO HUKUTTANUT 30 HENKILÖÄ

Mexico City. — Tlapocoyanista, Vera Cruzin valtiossa, saapuneessa lennätintiedossa kerrotaan että kolmekymmentä henkilöä hukkui perjantaina Martinez De La Corre-joen suulla kun suuri laine äkkiä upotti joki-aluksen joka oli kulettamassa heitä. Onnettomuus sattui niin nopeasti, että pelastusveneet eivät ehtineet apuun kyllin ajoissa.

LUKUTAIDOTON KUNNALLISNEUVOSMIES

Montreal, lokak. 14. — Täällä on ryhdytty vaatimaan urakoitsija Joseph Fillionin eroittamista kunnallisneuvoston jäsenyydestä sen johdosta, että hän on luku- ja kirjoitustaidoton. Filion ei kai kaupungin porvarisklikkien mielestä kyllin pysty palvelemaan heidän etujaan kunnallishallinnossa josta syystä koetetaan hänet saada poistetuksi.

TYÖLÄISIÄ SILPOUTUNUT

Suresnes, Ranska, lokak. 16. — Kuusi työläistä surmautui ja 20 haavoittui Jalbotin autotehtaassa sattuneessa räjähdyksessä. Onnettomuuden aiheutti puristettua ilmaa sisältävän säiliön räjähtäminen.

Amerikkalaiset porhot himoitsevat Quebecin metsiä

Quebecin pääministeri alkoo saarnata hyvien tapojen evankeliumia kapitalisteille

QUEBEC, lokak. 16. — Amerikan pankkiirien yhdistys on tutkinut rahansijoittamismahdollisuuksia Canadassa ja kiinnittänyt erikoista huomiota Quebecin metsäalueisiin. Maakunnan pääministeri sanoi tunnustavansa, että on tarpeellista kehittää teollisuutta paperituotannon alalla Quebecin metsistä tuotetuista raaka-aineista, mutta samalla tekopyhästi varoittaa amerikalaisia rahamiehiä, että heidän ei pidä tulla Quebecin metsiin metsänraiskaustarkoituksessa vaan on metsiä käsiteltävä siinä mielessä, että kasvullisuutta edistetään samassa mitassa kuin metsää hakataan.

Pääministerin huomautukset kuitenkin menevät varmasti kuuroille korville, sillä on tunnettu asia, että sikäli kuin kapitalistit pääsevät kiinni luonnon lähteisiin, eivät he tule vaivaamaan itseänsä sillä mikä on seurauksena tulevaisuudessa niiden vähenemisestä. Canadassa rajotetaan laila kaikkien luonnonlähteitten käyttö, mutta kokemus on opettanut, että kaivos- ja metsäalueet on raiskattu korkeamman voiton saavuttamisen mielessä. Kapitalistit eivät perusta tulevaisuudesta, ne haluavat mahdollisimman suuret voitot päivittäin.

Yhdysvaltain metsät on raiskattu siihen tilanteeseen, että se pakottaa yhdysvaltalaiset rahansijoittajat kääntämään katseensa Canadan metsiin. Varsinkin paperitehtailijat ovat pakotetut turvaantumaan Canadan metsiin. Yhdysvaltalaiset sanomalehti- ja kustannusliikkeet ovat suuressa määrin riippuvaiset canadalaisista paperimarkkinoista, siksi Quebecin pääministeri näkee tarpeelliseksi varottaa myöskin kustannusliikkeitä kiinnittämään huomiotaan tilanteeseen, sillä paperituotannon raaka-ainevarastot ovat samalla kertaa kustantajain raaka-ainevarastoja. Tämä huomautus lienee yhtä tarpeeton kuin edellinenkin, sillä kapitalistisella valtiolla ei ole keinoja eikä halua kapitalistien kurissa pitämiseksi.

Porvaripuolueet vastakkain Saksassa

BERLIN, Saksa, lokak. 16. — Hallituksessa olevat tasavaltalaiset puolueet ovat kääntyneet vetoomuksella Saksan kansan puoleen, kehoittaen sitä jättämään huomioon ottamatta kansallisten vaatimusta kansanäänestyksen toimittamisesta Youngin sotakorvaussopimuksen vahvistamista vastaan, selittäen että mainittu äänestys johtaisi valtiolliseen hajaannukseen.

Vetoomuksen ovat allekirjoittaneet kaikki ministerit sekä Preussin ja muiden valtioiden pääministerit, valtiopankin johtaja Schacht y.m.

Käyttäen hyväkseen kansan pohjakerrosten suunnatonta tyytymättömyyttä ja katkeruutta, yrittävät taantumukselliset kansalliset käyttää Youngin suunnitelmaa välikappaleena omien tarkoitusperiensä ajamisessa.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön oma äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL A. VAARA, B. A. TENHUNEN, M. PARKER (Pohjansalo), A. PÄIVIÖ.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuumalta. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Haketaantiedot ja osoiteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusasiamiesten on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2387W.

Vapauden toimitus

Tästä numerosta alkaen tulee tämän lehden päätoimittajana toimimaan toveri Arvo Vaara, joka, kuten muistettanee, vapautui Burwashin vankileiriltä viime heinäkuun lopulla, "istuttuaan" siellä kuusi kuukautta "kapinallisen herjauksen" julkaisemisen takia. Toveri S. G. Neil, joka on mainittua tointa viimeksi hoitanut, ryhtyy lehtemme toimitussihteeriksi.

"Rauhanapostoli" MacDonald Canadassa

Toisen kansainvälisen johtomies ja imperialistisen Brittein valtakunnan pääministeri Ramsay MacDonald saapui Canadaan päivä pari sitten. Hän tuli Yhdysvalloista, missä hän presidentti Hooverin kanssa imeskeli rauhanpiippua ja vakuutteli kauniissa puheissaan maailmalle, että moisella valtaherrain henkilökohtaisella keskustelulla poistettiin taloudellisten ristiriitain ja sotain mahdollisuudet Suurbritannian ja Yhdysvaltain väliltä.

Muutamia vuosikymmeniä sitten vieraili Saksan kaiseri tsaaristisen Venäjän pääkaupungissa, Pietarissa. Hän niinikään esiintyi "rauhanapostolina", ja vakuutti pyhästi, että Saksan ja Venäjän kesken ei tulisi milloinkaan syntymään sotaa. Mutta sota syntyi. Sillä kapitalistisen järjestelmän aiheuttamia ristiriitaisuuksia ei poisteta valtaherrain pyhillä ja kauniilla lupauksilla. Näiden kauniiden puheiden päätarkotuksena onkin työtätekeväin joukkojen narraaminen ja välinpitämättömyyteen tuudittaminen, että he tulisivat yllätetyiksi äkkinäisellä sodanjulistuksella ja tietämättömyydessään joutuisivat teurastamaan toisissa maissa olevia luokkaveljiään riistoherrain hyväksi käytävässä sodassa.

Brittiläisen imperialismin renkipojan Ramsay MacDonaldin vierailu Yhdysvalloissa ja Canadassa on huutavana varotuksena näitten ja kaikkienkin maitten työläisille lähentyvästä imperialistisesta sodasta. Kaikki kapitalistiset maat täydentävät sotakoneistojaan. Mitä hirveimpiä teurastusvälineitä keksitään. Työläisten on myös varustauduttava. On varustauduttava turvaamaan työläisten ja vähäväkisten raatajain isänmaata, Neuvostoliittoa; on varustauduttava siihen, että uuden imperialistisen sodan puhjetessa se muutetaan luokkasodaksi, ja työväen neuvostovallan punainen lippu sirppeineen ja vasaroineen kohotetaan liehumaan kaikissa maissa työläisten ja vähäväkisten talonpoikain voiton symbolina.

Työläisten tunnuksena olkoon: *Alas imperialistinen sota! Ei mitään muuta sotaa kuin luokkasota!*

Mitä piilee valkoryssien liikehtimisen takana?

Tuoreimmat uutistiedot kertovat, että ne edesvastuuttomat valkoryssäainekset, joiden aseelliset hyökkäykset työläisten neuvostovaltaa vastaan torjuttiin lokakuun vallankumousta seuranneina vuosina, ovat jälleen vilkkaassa toiminnassa. Ne ovat olleet pahimpina rajakahakoiden aiheuttajina Neuvostoliiton ja Manchurian rajoilla, kärjistäen Itä-Kiinan rautatieselkkauksen yhteydessä syntynyttä tilannetta hyökkäyksillään.

Mutta ne eivät toimi yksinään. Imperialistiset vallat ovat antaneet valkoryssille kaikkea mahdollista apua. Luimme juuri, miten Japanin hallitus on avustanut rosvokenraali Semenovia myöntämällä salakähmäisesti Japanissa olleita Neuvostoliitolle kuuluneita varoja. Ja viimeksi saapuneissa harbinilaisissa uutisissa kerrotaan, että 200 valkoryssää on saapunut Euroopasta Fuchiniin, vahvistamaan kiinalaisia taistelussa Neuvostoliittoa vastaan.

Tämä todistaa, että valkoryssäainekset ovat alkaneet kansainvälisen liikehtimisen. Sitä rahoitetaan imperialistivaltain toimesta, sillä vararikkoiset, rappeutuneet tsaarinaikaiset pakolaiset eivät itse pysty rahoittamaan mitään sotaliikkeitä.

Työläisten ja talonpoikain neuvostovaltio on siksi lujalla perustalla, ettei sen tarvitse ottaa lukuun valkoryssien toimintaa minään uhkaavana vaarana. Mutta kysymys ei olekaan yksin valkoryssistä, vaan näiden takana olevista imperialistisista mahdeista, jotka valmistelevat sotaa Neuvostoliiton kukistamiseksi ja käyttävät valkoryssiä välikappaleina provoseeratessaan sotaa.

Sodan vaara on siis sangen todellinen huolimatta siitä, että tilanne Manchuriassa on näennäisesti ollut ennallaan. Maailman köyhälistöllä ei ole syytä kadottaa hetkeksikään valppauttaan. Sillä pinnallisen tyyneyden alla jatkuvat vehkeilyt Neuvostovallan kukistamiseksi. Kansainvälisen työväenluokan on varustauduttava taistelemaan noiden hankkeiden torjumiseksi. — B. T.

Porvari ei pidä lakkolaisia koiran arvoisena

Ottawa on Canadan pääkaupunki. Siellä asuu herras- ja loisluokkaan kuuluvia ihmisiä suhteellisesti enemmän kuin varsinaisissa teollisuuskaupungeissa. Ja nämä pääkaupungin herrasasukkaat ovat kovin hyväsydämisiä, hellätuntoisia ihmisiä. Heidän tahdostaan pani Ottawan eläinsuojelus-yhdistys viime viikolla toimeen kaupungissa yleisen keräyksen semmoisten kissain ja koirain hyväksi, mitkä olivat joutuneet avuttomaan asemaan. Ja kaupunginhallitus antoi keräykselle vilpittömän kannatuksensa. Suurenmoista!

Hamilton on myös eräs Canadan kaupungeista. Se on raskaan teollisuuden keskus. Kuutisen viikkoa takaperin ryhtyi siellä tuhannen teräsvaunujen tekijää lakkoon sen takia, kun heidän palkkojaan uhattiin alentaa noin viidelläkymmenellä prosentilla. Ryhtyessään lakkoon ei teräsvaunujen tekijöillä ollut yksityissäästöjä eikä myös järjestön lakkokassaa, sillä he olivat järjestymättömiä. Muutaman päivän kuluessa joutuivat lakkolaiset ja heidän huollettavansa — yhteensä noin 2,500 henkeä — taloudelliseen ahdinkotilaan. Tämän ahdinkotilan lievittämiseksi kääntyivät lakkolaiset muun muassa Hamiltonin kaupunginneuvoston puoleen pyynnöllä, että neuvosto myöntäisi heille oikeuden panna toimeen yleisen katukeräyksen Hamiltonissa. Mutta katso, neuvosto kielsi keräyksen toimeenpanon. Se ei pitänyt puutteessa olevia lakkolaisia ja heidän huollettaviaan sen arvoisena kuin Ottawan herrat pitivät kaupunkinsa kulkukissoja ja -koiria. —

Lakkolaisten, jotka taistelunsa yhteydessä ovat perustaneet teräsvaunujen tekijäin kansallisen teollisuusliiton, oli siis hätänsä lieventämiseksi käännyttävä yksinomaan toisten seutujen työläisten puoleen. Useat järjestöt lienevätkin tehneet jo jotakin lakkolaisten avustamiseksi. Mutta taistelu jatkuu. Sen voittoon päättyminen tietää voittoa kaikille Canadan työläisille; sen häviöön päättyminen häviötä koko Canadan työväenluokalle. Ja voiton saavuttaminen riippuu ennen kaikkea siitä, voivatko ulkopuoliset työläiset taata riittävästi lakkolaisten ylläpitämiseksi. Lakkolaisten avustuskeräystä on jatkettava ja tehostettava kaikkialla.

Avustukset on lähetettävä *lakkolaisten avustuskomiteall*e *927 Barton Street, East, Hamilton, Ontario.*

Suomen lahtarit kauppaamassa Karjalaa imperialistiselle Saksalle

Muuan saksalainen lakitieteen tohtori Franz Beyer on viime vuonna julkaissut kirjan, jossa hän koettaa todistella, että saksalaisten sotajoukkojen tulo Suomen lahtarien avuksi v. 1918 oli kansainoikeudellinen interventioni. Itse pääasian suhteen on hänen todistelunsa mitä häikäilemättömintä juristeriaa. Se ei sellaisenaan kiinnosta meitä. Mielenkiintoisempia sen sijaan ovat useat yksityiskohdat hänen kertomuksestaan, miten suomalaiset porvarit koettivat saada Saksan säännöllisen armeijan joukot taisteluun oikeuksiensa puolesta taistelevia Suomen työläisiä vastaan. Sen edestä olivat he valmiit alistamaan Suomen täydelliseksi Saksan vasalliksi. Mutta mainitusta kirjasta käy myöskin selville, että he olivat luvanneet Saksan kapitalismin ryöstettäväksi myöskin Karjalan kansan luonnonrikkaudet.

Jo ennen Suomen itsenäiseksi julistautumista oli porvarien ulkomainen komitea, johonka kuuluivat Siven, Gummerus, Sario ja Erich, 11 päivä marraskuuta v. 1917 tehnyt Saksan hallitukselle sellaisen ehdotuksen, että se oikeuttaisi komitean luottamuksellisesti ilmoittamaan Suomen puolueiden johtajille, että Saksa tunnustaa Suomen itsenäisyyden ja esiintyy sen puolesta tulevissa rauhanneuvotteluissa. Jouduttaakseen pyydettyä tunnustusta valtuutti Svinhufvud jouluk. 15 annetulla valtakirjalla Edv. Hjeltin, R. Erichin ja S. Sarion tekemään Saksan ja sen liittolaisten kanssa tarpeellisia sopimuksia. Hjeltin omista kertomuksista tiedämme, että hän oli jo ennen tätä valtakirjaa tehnyt kauppoja Suomesta. Svinhufvudin valtakirjan saatuaan jättivät mainitut herrat jälleen 2 p. tammikuuta v. 1918 uuden anomuksen siitä, että Saksa tunnustaisi Suomen itsenäisyyden (4 p. tammikuuta Saksan hallitus sen sitten päättikin myöntää). Tässä kirjelmässä ja erittäinkin siihen liittyvissä liitteissä tehdään hyvin pitkälle meneviä hyvityslupauksia Saksan avusta Suomen itsenäisyyden tunnustamiseksi ja sisäisen "järjestyksen" palauttamisessa. Jo tällöin esittävät suomalaiset herrat, että Saksa asettuisi myös tukemaan vaatimusta Vienan Karjalan Suomeen liittämisestä. Jos kysymys ei ratkea myönteisesti rauhanneuvotteluissa, niin olisi sen ollut pidätettävä oikeus kysymyksen uudelleen esittämiseen.

Jo tähän mennessä olivat suomalaiset lahtarit myös pyytäneet ja saaneet aseita Saksasta. Saksalaiset noudattivat siinä alussa jonkunlaista varovaisuutta. Mannerheimin täytyy 11. 2. v. 1918 uudistaa pyntö ja vedota lahtarien tavattoman vaikeaan tilanteeseen. Tammikuun puolivälissä pyysivät Hjelt, Erich ja Sario jääkärien kotiin päästämistä. Mutta yhä horjui Saksan hallitus. Helmikuun 1 p. vetosivat Hjelt ja Erich jo siihen että Suomen kansan enemmistö ol koko sodan ajan Venäjän taholta uhkaavaa vaaraa pelkäämättä uskollista Saksalle ja teki sille monia palveluksia. Tämän tähden odottaa se nyt apua Saksalta. Jos sotilaallinen hyökkäys Saksan taholta ei ole mahdollinen, niin olisi Saksan ainakin esitettävä Neuvostovallalle vaatimus venäläisten sotamiesten Suomesta poistamisesta. Helmik. 8 p. pelottelevat he sillä, että pettymys Saksan avun viipymisestä aiheuttaa Suomen väestön keskuudessa Entente-ystävällisen mielialan. Ruotsissa työskentelevät Ententen akentit muka yrittävät kaikella tavalla saada Suomen liittymään siihen. Saman kuun 14 p. lähettävät Hjelt ja Erich samansisältöisen kirjelmän valtakunnan kanslerille ja päämajaan, ja Hjelt käy sen vielä suullisesti esittämässä viimeksi mainitussa paikassa, pyytäen "pikaista voimakasta apua". Saksalaisten sotajoukkojen Suomeen lähettäminen olisi kirjoittajien mielestä voimakas keino maan pelastamiseksi. Sitä muotoa olisi etupäässä käytettävä. Yksin jätettynä voi pääasiassa talonpojista kokoonpantu armeija joutua alakynteen. Samalla kertaa pyydettiin myös saksalaisten upseerien Suomeen lähettämistä ja Ahvenanmaan miehittämistä Saksan taholta. Saksan olisi sen lisäksi ollut vaadittava myös Ruotsin antamaan apuaan. Suomi ilmoitti maksavansa kulut sotajoukkojen lähettämisestä.

Monista hartaista rukouksista huolimatta viipyi Saksan myöntävä vastaus. Lähettäessään helmikuun lopussa jääkärit kotiin oli Saksan hallitus vielä silloinkin niin varovainen, että lähetti jääkärit toisessa laivassa ja aseet toisessa laivassa. Nyt kysymyksessä olevan kirjoittajan tiedonannon mukaan oli aseiden hankintakin järjestetty jonkun yksityisen asekauppiaan välityksellä. Jääkärien kotiin päästämisen johdosta lähetetyssä sähkösanomassa makeili Suomen hallitus Saksan keisarille pyytäen häntä esiintymään Saksan ja Venäjän välisissä rauhanneuvotteluissa "germaanisen sivistyksen ja evangelisen uskon mahtavana suojelijana". Mutta lahtarien tukala asema ei ollut vielä pelastettu pelkällä jääkärien kotiin tulolla. Sentähden uudisti Hjelt 3. 3. jälleen pyynnön saksalaisen sotilasretkikunnan lähettämisestä. "Hallitukseni nimessä pyydän vielä kerran mitä hartaammin tähän saakka kiellettyä sotilaallista apua Saksalta", kirjoitti hän Maalisk. 20 p. pyytää jo Mannerheimkin sähkösanomalla "saksalaisen retkikunnan saapumista kiirehtimään Viivytys kohtalokas". Vielä helmikuun puolivälissä oli Mannerheim vain tyytynyt aseiden pyyntiin ja ollut yleensä saksalaisten maahan tuloa vastaan tahtoen muka saada säilytettyä koko kunnian voitosta suomalaisille itselleen. (Asiallisesti Mannerheimin kanta lienee johtunut ententeystävyydestä ja sen määräysten noudattamisesta). Samana päivänä kuin Mannerheimkin, sähkötti Svinhufvud tämän pyynnön Saksan hallitukselle. Yhteisellä esiintymiselläkin nähtävästi tahdottiin edistää Saksan hallituksen viimeistenkin epäilyjen poistumista. Beyer manitsee, että vielä 7. 3. v. 1918 oltiin Saksan hallituksen keskuudessa yleensä hyvin epäilevällä kannalla pyynnön suhteen, kunnes keisari lopulta ratkaisi asian Suomen porvareille edullisesti.

Suomen lahtarien vatimuksia saksalaisten maahan hyökkäyksestä tukivat myös useat saksalaiset kapitalistit. Kirjoittajan esitystavasta päättäen näyttää hän epäilevän sitä, että ainakin eräiden kapitalistien liikkeelle lähtöön olisivat olleet myös Suomen porvarit vaikuttamassa. Luonnollisesti tunsivat saksalaiset kapitalistit itsekin, että heidän etunsa ovat vaarassa, jos työväen vallankumous pääsee voitolle Suomessa. Suomen työtätekevä väestö ei olisi ollut enää saksalaiselle pääomalle voittoja kokoamassa. Beyer kertoo, että helmik. 1 p. pyysi Berliinin yleinen paikallis- ja katuliikenne yhtiö hallitusta suojelemaan sen Viipurin raitioteihin kiinnitettyä 4½ milj. omaisuutta ja siellä olevaa henkilökuntaansa. Samoin kääntyi muuan huomattava teollisuusherra, jonka nimeä ei B. kehtaa mainita, kirjelmällä valtakunnankanslerin puoleen, kiinnittänyt huomiota siihen, että Saksa Suomen pyynnön täyttämättä varmentaisi itselleen Ruotsin ja Norjan rauta-aarteiden käytön. Ne olisivat aivan välttämättömät Saksan ja Itävallan teollisuudelle. Sikäläinen rauta kilpailee laadussa parhaan saksalaisen raudan kanssa. Runsaat puuhiilivarastot tekevät parhaiden jaloteräslajien valmistamisen siellä mahdolliseksi. "Ruotsin ja Norjan malmi ja puuhiiliä käyttämällä valmistettu raakarauta ovat Saksalle vielä tärkeämmät ja välttämättömämmät kuin Brieybecken, koska ne tekevät meille mahdolliseksi valtavan jaloteräksen tuotannon." Sentähden olisi Saksan käytettävä hyväkseen nykyistä asemaansa Itämerellä ja Suomeen tunkeutumalla tehdä Ruotsi ja Norja itsestään riipuvaiseksi. Saksasta tulisi Suomen suojelija ja Suomi luovuttaisi sille tärkeimmät strateegiset asemat. Katsoen Norjan ja Englannin hyviin suhteisiin on mahdollista, että Englanti saa Narvikissa "hiiliaseman". Jos siis Saksalla ei ole varmaa jalansijaa Suomessa, on sen raaka-aineen saanti sodan aikana tehty mahdottomaksi ja siten on sen maailmanvalta-asema tuhottu", päättää tuo suurkapitalisti perustelunsa.

(Jatkuu.)

Viikon tapahtumista

Porvarilehdet Englannissa,
harminsävelta soittelee,
Neuvostoliiton viimeisin voitto
lordien luontoa koittelee.
"Times" nyt ulvoo
korkeinta säveltä
tappion valitusvirressä,
perään kun täytyi
bolsuille antaa
neuvotteluja käydessä.

Afganistanissa vallankeikaus
Basha Sakaolta viran vei,
vaikkapa tuosta
nyt entinen herra
kruunua päähänsä saanut ei.
Porvarin mieleinen "tasavalta"
sinne nyt koitetaan muodostaa,
josta voisi sitten
hyökkäysjoukkoja
Venäjää vastaan johdattaa.

Ajurilakko New Yorkissa
vihanneskaupalle harmia toi,
lopuksi kuitenkin voitostansa
työläiset siellä riemuita voi.
Kalliimmaksi se kauppiaille
palkkariita nyt tuli vaan;
tuhansia vaunuja
vihannestavaraa
viivytys saattihe pilaantumaan.

Laivaston kasööri Yhdysvalloissa
katosi rahat matkassaan,
"juoksevan tilin"
kun parhaammaksi
herra se huomasi aikanaan.
Halusta hänet nyt tahdottaisi
matkastansa jo ilmoittamaan,
kuitenkin karkuri piilostansa
ei lähde "tiilien lasketaan."

Ranska se katsow
kieroilla silmillä,
Donaldin matkoja epäilee,
Yhdysvallat kun Englannin kera
rauhanhaaveilla veljeilee.
Kapitalistitkin Ranskassa sanoo:
"Siinä taas koira haudattu on,
missä on diplomaattien sakki,
kasannut juonensa kokohon."

Magnus Raeus.

Toronton uutisia

"Eläköön poika" se käväsi Toronton S. osaston näyttämöllä viime lauantaina ja saikin siellä koko riemun pystyyn. Sama poika se taas heiluu samalla näyttämöllä ensi lauantaina, 19 p., että kaikki ne, joilla ei viime esitykseen ollut tilaisuutta saapua, pitävät tämän seuraavan tilaisuuden mielessään, sillä harvoin on tilaisuudessa näkemään niin hauskaa kappaletta kuin "Eläköön poika" on, siitä antoi parhaan todistuksen se suuri yleisö, joka ensi kerralla oli seuraamassa esitystä, sillä se ilo ja suosionosoitukset mitä yleisö osoitti kappaleelle, osoitti sen, että mainittu näytelmä on suureen yleisöön menevä, oikea "naurupilleri". Siis jokainen, joka haluaa itseään nuorentaa, rientää Don-haalille nauramaan ja viettämään yhden hauskimpia iltojaan. - ?

Ft. Williamin uutisia

Fort Williamin näyttämö panee toimeen ensi lauantaina, t.k. 19 p:nä oikein "vanhanmaan" jymynaamiaiset jotka vielä ovat ensimäiset täällä Williamissa tänä syksynä. Tanssin lomaan on koetettu järjestää jotain hauskaa ohjelmaakin. Siitä mainittakoon: naamioitujen marssi, espanjalainen tanssi — Aino Turunen, pilaruno — Vihtori Tuomi ja kaiken huippuna kuvaelma Stenka Rasin esitetään kokonaan laulamalla. Stenka Rasin on muuan kohtaus filmistä "Volga-Volga". Täten siis saa nauttia naamiaisissa sekin, joka ei osaa "orpopojan" valssia pyöriä. Alkaa klo puoli 9 illalla. Pääsymaksu naamioiduilta 25 senttiä, muilta 35 senttiä. Tanssin tahdista pitää huolen Hiltunen, jonka nimen täällä tanssi-urheilijat tuntevat. Pirtillä tavataan!

F. W:nen.

Eri paikkakunnilta

Oshawa, Ont.

Vaalihommista sananen

Täällä Oshawassakin ovat porvaripuolueet ahkerassa toimessa tulevia vaaleja varten. Kumpikin puolue kulkee tarkastellen, että vain olisi kaikkien nimet listalla. Ei siinä paljon kysellä, oli kansalainen tai ei, äänestämään vain toista tai toista puoluetta. Herrat ovat varmalla pohjalla, sillä voitti kumpi hyvänsä, niin herrat kuitenkin voittavat.

Työväellä ei edes ole omaa ehdokasta, vaikka Oshawa onkin etupäässä työläiskaupunki, ja niinollen ei heillä ole mitään syytä mennä äänestämään.

Suomalaiset "yhteistoiminta" puuhissa — Täällä kerrotaan olevan tekeillä jonkunlainen puolueista ja politikasta riippumaton nuorisoseura. On jo ollut perustava kokouskin. Siitä pitäisi tulla yhdistys, jonka jäsenillä ei saisi olla mitään poliitillisia mielipiteitä.

Minua on pienestä pitäen opetettu pitämään arvossa toisen mielipidettä, vaikka en sattuisi siihen yhtymäänkään. Mutta kuinka voi kunnioittaa sitä, jolla ei ensinkään ole mielipidettä, ei kantaa, ei pohjaa, eikä päämäärää. Perästä kuuluu, sanoi torventekijä, mutta tavallisesti tällaiset "puoluettomuus"-nimellä kulkevat yhdistykset ovat vain verhottuja porvariston kätyrikoplia. Hankkeen takana kuuluu olevan samoja henkilöitä, jotka aikaisemmin ovat tänne hommanneet kirkkoa ja pappia. Pitäkööt koppalansa. Aikaansa seuraava työläinen ei heihin yhdy. Luonnollisesti on mukana rehellisiäkin ihmisiä, jotka ovat sattuneet kasvamaan ympäristössä, jossa eivät ole tulleet kosketuksiin todellisen elämän kanssa. Heitä täytyy aivan alusta alkaen opettaa. Kun heidät saadaan käsittämään se perustotuus, ETTÄ ON OLEMASSA KAKSI LUOKKAA, niin he helposti oppivat ymmärtämään kummalle puolen rehellinen työläinen kuuluu ja varmasti vapautuvat porvariston talutusnuorasta.

Suomalaista sakotettu

Ensi kertaa kai Oshawassa oli suomalainen sekaantunut viinahommiin. Asia oli esillä viime viikolla. Tuskin tuli todistetuksi muuta kuin että miehellä oli paljonlaisesti merkkejä lupakirjassaan. Kuitenkin mätkäsi poliisituomari $300 sakkoa tai kuusi kuukautta linnaa. Tuomio oli suhteettoman ankara ensikertalaiselle. Kielentaitamattomalle, joka oli ilman asianajajan apua, antoivat korkeamman jälkeen. Asiasta kerrotaan vedotun ja tulee kaiketi uusi tutkinto.

Työolot Oshawassa autotehtaassa on kovin hiljaista. Paljon on miehiä joutunut pois työstä toiset tekevät osa-aikaa. Vähennystä on toimitettu koko kesän ajan ja nykyään on työssä tuskin neljättäosaa siitä kuin keväällä. Mitään vilkastumisen toiveita ei ole ennenkuin joulun jälkeen, kun aletaan valmistamaan ensi kesän myyntiä varten.

Rakennusalalla on sentään verrattain hyvä työaika. On rakenteilla pari isompaa tehdasrakennusta, koulu, lastenkoti, sataman korjaus y.m. Suuret joukot miehiä on kuitenkin työttömänä ja talvi on tulossa. E' ole kadehdittavassa asemassa maailman ylläpitäjä, rikkauksien luoja.

Yksi työväenluokan jäsen.

South Porcupine, Ont.

Worker-lehteä tuetaan

On tulossa yhtä ja toista, vaan kaikkein tärkein ja samalla mieliin teroittamisen arvoinen on puolueen äänenkannattajan "Workerin" avustusiltama t.k. 25 p:nä. Sitä on meidän velvollisuus olla osaltamme avustamassa. Hyvin tiedämme sen aseman, minkä tämä kapitalistinen maa tarjoaa kommunistipuolueen sanomalehdelle. Siltä on kaikki elämismukavuudet kielletty heti sen synnyttyä. Siis sen täytyy kyetä elämään kaikista sen osalle varatuista vastuksista huolimatta ja se voi sen tehdä, kun me annamme sille tukemme, olemme se puolesta niinkuin omansa puolesta tulee olla. Olkoon tämä jokaiselle työtätekevälle siitä merkityksestä, että muistaa sen päivän ja täyttää sen vaatimuksen.

Yrjö Koistian mielenhäiriö pahenee

Tässä joku aika takaperin tuli Yrjö Koistia siinä määrin mielenvikaiseksi että hänet vietiin Toronton mielisairaalaan. Nyttemmin saatujen tietojen mukaan on hänen tilansa tullut vain vaikeammaksi, joten hänen tilansa on hyvin arveluttava. Selkeneekö koskaan.

Poliisioikeudesta

Viime viikolla oli poliisioikeudessa esillä useita eri asioita. Eräs hyvinvoivan näköinen leskimies oli pitänyt hyvää aikaa ja "mässähtänyt", millä aikaa oli kadottanut $250. Hän syytti talon näisimmeistä, vaan tuomari kumosi syytteen todistajien puutteessa.

Toinen asia koski itävaltalaisia Schumacherista, miestä ja vaimoa ja miestä. Aviomies oli ollut yövuorolla työssä kaivoksessa, vaan joutunut tulemaan kesken kotiin, kun kivi oli pudonnut hänen päähänsä. Hän oli ensin käynyt lääkärissä sidottamassa haavansa ja sitten mennyt kotiin jälkeen kello 12 yöllä. Siellä oli sattunut olemaan yksi hänen miestuttaviaan, mistä hän kimpaantui, niin että otti kirveen ja yritti sillä lyödä tapaamaansa miestä, vaan mies onnistui väistämään ja saamaan kirveeseen kiinni. Aviomies sai kuitenkin puukon, jolla löi miehen reiteen 3 1|2 tuumaa leveän, luuhun asti ulottuvan haavan. Tuomari sanoi aviomiehen oikeuksiin kuuluvan sen verran, että kun se tapaa valmonsa toisen miehen kanssa näin yllätyksenä, niin ei sitä voi määritellä miten sen olisi meneteltävä ja antoi vapauden, vaan neuvoi: "älä käytä puukkoa enää".

Meadow Portage, Man.

Syksy se on saapunut tänne meidänkin kalakylään. Puiden lehdet on kellastuneet ja ruoho paleltunut. Niitä katsellessa menee ihmismieli väkisinkin apeaksi, kun taas täytyy ottaa vastaan kylmä ja armoton talvi puolialastoman suuren lapsilauman kanssa. Eihän köyhällä ole varoja lähteä talveksi lämpöisempiin maihin, kuten rikkaat tekevät. Ei toki työläinen saa sellaista edes ajatella, se on suuri synti.

Hirveän kuiva kesä on täällä ollut kuten yleensä muuallakin. Metsäpalot ovat riehuneet koko kesän, että toisinaan on ollut niin savua ettei ole nähnyt monta syltä eteensä. — Ei tullut edes kaikille tarpeeksi asti perunoita ja nekin pieniä kuin linnunmunia.

Osaston hommista mainitsen sen verran, että emme ole koko kesää sentään aivan nukkuneet. Juhlia ja tansseja on ollut aina vähän päästä. Syysk. 28 p. pidettiin tanssit Gastonian lakkolaisten hyväksi. Osanotto oli runsas. Kiitos orkesterilaisille, että avustitte meidän tanssitilaisuutta näytelmäkappaleella sekä rahallisesti. Yleinen tulos oli $15.25, joka on lähetetty sanottuun tarkoitukseen.

Osaston kokous oli haalilla lokak. 6 p. jossa valittiin virkailijat viimeiselle vuosineljännekselle. Valituksi tulivat entiset, paitsi taloudenhoitaja ja kirjeenvaihtaja valittiin uudet. Päätettiin pitää tanssit, joista tulot käytetään näytelmätarpeitten ostoon. Myöskin tullaan talven tullen pitämään oikein jyry markkinailtama. Naiset on jo kutoneet vanttuita ja neuloneet. Aikaa ei ole vielä päätetty, milloin markkinat pidetään. Kun kaikkien miesten rahapussiin on ilmestynyt reikä pohjaan, niin se täytyy ensin paikata ja sitten panna verkko järveen ja kalastaa, että saa myydä muutaman dollarin edestä sokkeria ja täyttää rahapussia, että on mitä iltamissa "spenttaa".

Olen kuullut kuiskeita, että pari näytelmäkappaletta on harjoituksen olla.

Toveri ja toveritar Koskea on vastustanut, kun heidän pieni tyttönsä putosi rappusilta joku aika takaperin ja loukkasi polvensa, että täytyi viedä sairaalaan. Toivon että saisivat pian lapsensa tervennä takaisin.

H. H.

Rocky Mountain House, Alta.

Taisteluun sodanvaaraa vastaan

Syksyinen tervehdys, luokka veljille ja siskoille! Missä ikänä työväenluokan jäseniä asustaa avatkaamme silmämme näkemään, veljet ja siskot, parast'aikaa valmistetaan hirmuista verileikkiä.

Rauhasta puhutaan, muka, mutta todellisuudessa sotaa valmistetaan, niinkuin nälkäiset sudet, jotka ovat kuumeklihkoisia nähdessään saaliin, kuin lauma korppikotkia, jotka valmistautuvat pitoihin, imperialistit kokoavat rumpunsa, kiväärinsä ja kanuunansa, varustavat sairaalansa, sotilaansa, ja laivastoväkensä, taistelulaivansa, torpeedohävittäjänsä, valmistautuen verisiin taisteluihin.

Rauhasta puhutaan, mutta sotaan valmistaudutaan. Minkätähden? Yksinkertaisesti sentähden, että imperialistit haluavat lisää liikevoittoa, luonnonrikkaita alueita ja markkinapaikkoja. He haluavat sotaa sentähden, että sota korottaa hinnat, sota elvyttää liikettä. Mitä enemmän ver-

Arkipäivän pakinaa

Hymy ja ajanhammas

Tämä pakina alkoi vähän toisin kuin olin aikonut. Ei sen pitänyt alkaa hymystä, ei sinne päinkään. Mutta niin se vain kävi. Syy on Eskon, ystäväni, jota minä pelkästä ihailusta haluaisin nimittää Bileamin aasiksi, mutta hän itse kivenkovaan väittää olevansa vaan tavallinen pässi laumaeläinten joukossa. Muuten hän kaikessa tyhmyydessään on järkikankku ja miesten parhaita, kuten luonnollisesti minä itsekin olen, ja niinpä meistä tulikin sellaiset hyvät ystävät, joiden on tämän tästä tavattava toisiamme ja rauhansauhuja vedellen turistava tämän matoisen maailman kaiken karvaisista asioista, ehkäpä joskus asiattomistakin. Ja, sivu mennen sanoen, kiperä pitää olla se pulma josta me emme yhdessä selviydy. No niin. Juuri kun minä olin syviin ja viisaisiin mietiskelyihin vaipuneena ja löytämäisilläni sen mitä kaivelin, jymäyttää Esko olkapäähäni ja häiritsee minua oudolla ja tyhmällä kysymyksellä:

— Oletko sinä milloinkaan nähnyt ajanhammasta?

— En, en totisesti, vastasin. Mutta sen jälkiä minä olen kyllä nähnyt ja näen juuri nytkin.

— Missä esimerkiksi?

— Esimerkiksi sinussa, tuossa sinun naamarustingissa, sen lukemattomissa orkosissa ja jopa itsessään tuossa tuulenhalkasijassa, jota nokaksi kutsutaan.

Esko huokasi.

— Siinäpä sitä ollaan. Ja mihin kaikkeen luulet sen pystyvän?

— Jos kysymys on sinun nokasta, niin....

— Mene hemmettiin. Kysymys on ajanhampaasta.

— No sitte on paras tehdä kysymys niin päin, että löytyykö mitään, johon se ei pysty, johon minä vastaan: ei. Yhtä säälimättä se näkyy jäytävän ihanimpia ihmiskasvoja, kiveä, villaa, rautaa ja rakkautta. Onpa tapahtunut niinkin, että se on jäytänyt sen kalliin köyden pätkän jolla joku on aikonut ripustaa itsensä naulaan.

— Sinä siis luulet, että se ilkenee jäytää — hymynkin?

— Voi velikulta, sillehän se onkin vasta perso. Jos mielisit hymyn sitä säilyttää, täytyisi sinun se kääriä pumpulivilloihin ja pitää aina peitteen alla. Ei, kaiken se jäytää ja jäytäköön, se on oikein.

— Ei ole oikein, murahti Esko. On sitä sentään jotakin, johon sen ei tarvitseisi kajota.

— Ymmärrän. Mutta ajattelehan

Vapauden joulukorttimallit

Vapauden joulukorttimallit on lähetetty näinä päivinä kaikille asiamiehille. Jos joku ei ole saanut, ilmottakaa Vapauteen ja teille lähetetään uudet mallit. Malleja lähetetään, pyydettäessä, muillekin eikä ainoastaan asiamiehille. Tilatkaa malleja metsä- ja yksityisille kaivoskämpiköille, joilla ei Vapauden asiamiestä vielä ole.

Asiamiehet voivat ottaa huomioonsa, että tänä vuotena on Vapauden korttien mallivarasto runsaampi kuin milloinkaan ennen ja hinnat ovat erittäin halvat. Näinollen kun reippaasti käy tehtävään on helppo saada paljon tilauksia. Kaikkien korttien mukana lähetetään sopivat kuoret.

Lähettäkää tilauksia heti nyt, sillä myöhemmin tulleet eivät mahdollisesti ehdi tarpeeksi aikasin valmiiksi, Suomeen lähettämistä varten.

Tov.

Box 69 — VAPAUS — Sudbury, Ont.

ta. sitä enemmän liikevoittoa. Sota avustaa työttömyyskysymyksen "ratkaisua", ei tarvitse tehdä muuta kuin lähettää liiat työläiset taistelukentälle tapaamaan toisiaan. Se on niin yksinkertaista ja helppoa.

Mitä meidän sitten on tehtävä sotakysymyksessä? Meidän on opetettava pojillemme ja tytöillemme mitä sota merkitsee työväenluokalle, meidän on noustava taisteluun luokkamme puolesta imperialisteja vastaan.

Tovereiksi toisilleen ovat yhtyneet Jalmari Koivisto ja Salmi Randala. Onnea vain monimutkaselle elämän polulle. — H.

NÄYTTÄMÖTAIDE

TAITEESTA

Allekirjottanut on saanut tämän tästä muistutuksia, kun on tullut joskus tallattua kaikennäköisten puolueettomuutta saarnaavien kipeille liikavarpaille. Jos melkein mitä kysymystä hyvänsä alkaa käsittelemään työväen luokan luokkakysymyksenä, ehättävät sovinnaisuuden saarnaajat vastustamaan sitä. Heidän tavallinen laulunsa on, "että kyllähän se niinkin on, mutta ei se passaa sille ja sille paikkakunnalle. Siellä se voi synnyttää pahaa verta, voi hajottaa toimintaa. Joku tai jotkut määrätyt henkilöt voivat siitä kimpaantua. Sovinnon säilyttämiseksi on parasta menetellä niin, että nämä luokkataistelun riippakivet edelleenkin pysyisivät matkassa".

Meidän suomalaisten keskuudessa taiteesta puhuttaessa tavallisesti sillä ymmärretään vaan näyttelemistä, soittamista ja laulamista. Suurella osalla työläisiäkin on vahvasti se ajatus, että nämä taiteen alat ovat ja pitää olla puolueettomia. Se luonnollisesti edellyttää, että itse taiteen harjottajat ovat yläpuolella kaikkia luokkarajoja ja että he ovat etuoikeutettuja jakamaan taidettaan kenelle vaan. Laulaja, joka voi kuitenkin virheettömästi vetästä Ukkonovan, voi samassa hengenvedossa laulaa luriteilla Ukkonovansa Suomen pahimmalle valkoistille ja toisella suupielellään ja sitä samaa kosiskella leipäpaikkaa moukkien, työläisten keskuudessa. Mitäpäs siinä sitte on pahaa kun kerran taide on puolueetonta.

Minä yksinkertaisuudessani olen sitä mieltä, että nykypäivinä ei voi löytyä puolueetonta taidetta. Sen täytyy palvella joko toisen tai toisen luokan pyrkimyksiä. Porvaristo on ja yhä edelleen koettaa prostitueerata taiteen rahan avulla palvelemaan oma pyrkimyksiään, mutta se ei todista lähimainkaan sitä että taide on puolueetonta. Jos e.m. puolueeton taiteilija menisi ja laulaisi hurauttaisi Kansainvälisen jossakin suojeluskuntalaisten juhlatilaisuudessa, niin taitaispa taiteilijalle tulla kiire lähtö. Ja eiköhän saappaan kuva ilmestyisi takapuolelle jos vaikka kuinka taiteellisesti koettaisi Porilaisten marssia serveerata meikäläisten juhlissa. Nämä näin yksinkertaiset esimerkit kouraantuntuvasti toteavat sen tosiasian, ettei puolueetonta taidetta ole olemassa. Työväenluokalle onkin jo hyvässä mitassa kehittymässä oma luokkataide. Me voimme jo nyt tulkita omat ilome ja surumme laululla, soitolla ja katsella näyttämöltä luokkaristiriitoja.

Kun kerran taide palvelee luokkapyrkimyksiä on työväen luokan velvollisuus myöskin katsoa minkälaisia taiteilijoita palveluksessaan käyttää. Vapaudessa on nimimerkki "Jepetti" useampaan kertoja kirjottanut musiikista, jaotellut soittovälineet mitkä palvelevat todellisesti musiikkia ja mitkä taas ovat musiikin irvikuvia. Eräässä kirjotuksessa hän kehottaa S. J. osastoja yhteisin voimin rahastamaan ja avustamaan todellisia soittajia ja myöskin säveltäjiä. Minä olen Jepetin kanssa yhtämieltä siitä, että osastojen olisi lainattava enemmän huomiota musiikin kehittämiselle mutta vaan sillä erotuksella, että musiikin opettaminen kehitetään joukkokollikkeskeisen, opetus aloitetaan lasten keskuudessa. Samalla myöskin heille opetettava luokkakatsomuksia. Vasta se sukupolvi ottaessaan meidän paikkamme tulilinjalla, uskaltaa rehdisti sanoa, että he ovat työväen luokan muusikkereja. Taidetta taiteen vuoksi saarnaavien niin soittajien, laulajien kuin näyttelijöidenkin teknillisiä kykyjä käytettäköön vaan niin paljon kuin välttämätön tarve vaatii. Ensin käytettäköön kaikkien luokkappeja omaavien henkilöiden taiteelliset kyvyt, vaikkapa heikommatkin, luokkataiteen palvelukseen. Jos niitä ei ole tarpeeksi, otettakoon todellisesti kykeneviä kykyjä puolueettomien leiristä opettamaan tulevaa luokkataiteilijajoukkoa.

Näinä aikoina Suomesta tulevien "taiteilijoiden" kanssa tämän maan työläiset saisivat olla hyvinkin varovaisia. Sieltä näkyy tulevan kaikellaisia silakkasillan rakentajia tarkotuksellisesti sotkemaan ihmisten ajatuksia. Toiset niistä ovat soittajia, toiset laulajia, toiset näyttelijöitä ja mitä kaikkia tulennielijöitä he lienevätkään. Heti kun pääsevät yli Atlannin pitäisi niille olla osastojen talojen ovet avoinna laulajaisia ja lausujaisia varten. Sen läksyn ne ovat oppineet kaikki, että työläisiltä sitä saa dollareita ja kun niitä on saatu, niin sitte voi mennä veljeilemään jo tämän maan valkoveljien kanssa. Jos joku työläinen sattuu huomauttamaan, että meillä ei ole tapana vastustajiemme kanssa veljeillä, vetoaa tulokas taiteen puolueettomuuteen, ja että "hänellä" "taiteilijana" on vapaus olla ja elää niinkuin "hän" tahtoo.

Työläisten keskuudessa nämä herrut kehuskelevat olleensa v. 1918 pyssy olalla tappelemassa Suomen porvaristoa vastaan. Täällä ne sopivat paljon paremmin kaiken näköisten hanttapulien kanssa, kuin suoran rasvanahkaisen työläisen kanssa. Meidän järjestöissämme useinkin pidetään tarkka raja sellaisiin henkilöihin nähden, jotka joko tietämättömyydessään tai pakosta ovat joutunut olemaan ja toimimaan työväenluokan pyrkimyksiä vastaan. Mutta taiteilijan nimellä keskuuteemme tulevalle silakkasiltamestarille on ovet ja akkunatkin auki. Ainoastaan sentähden, että se kehuu tapelleensa Suomen valkoisia vastaan.

Nyt jo olisi täälläkin luokkataistelun kannalla olevien työläisten velvollisuus koota kaikki oman rintaman taiteilijat alalta miltä hyvänsä tekemään järjestelmällistä työtä luokkataiteen edelleen kehittämiseksi ja toinen tärkeä tehtävä on tulevan joukkotaiteilun juurruttaminen kasvavaan sukupolveen. Tässä työssä käytettäköön apuna todellisia kykyjä, mutta kaiken näköiset himphamppu-taiteilijat, joiden taide on niin korkealla, ettei tavallinen työläinen sitä edes ymmärrä, heitettäköön laidan yli omiensa luo. —i K.

SUOMESTA

SUURI TULIPALO SAVONLINNASSA

V.k. 30 p. syttyi Savonlinnan Kyrönniemellä sijaitseva Itä-Suomen Kutomo-oy:n faneeritehtaan tiilinen, osittain kaksikerroksinen rakennus tuleen, palaen kokonaan. Konehuone ja päävarasto säästyivät tuholta. Tehtaassa tuhoutui joukko raaka-aineita ja tehtaan koneiston väitetään tuhoutuneen käyttökelvottomaksi. Vahinkojen sanotaan nousevan useihin kymmeniin milj. markkoihin. Sammutustöissä olleista henkilöistä loukkaantui jokunen.

Mistä tuli on saanut alkunsa, ei ole vielä varmaa tietoa.

LAHDESSA ALKANT SÄHKÖTYÖLÄISTEN LAKKO

Lahden sähkötyöalan työnantajat alensivat tällä alalla työskentelevien työläisten palkkoja 1 p. heinäkuuta. Nyttemmin on tämä johtanut työtaisteluun, koska ei ole saatu ratkaistuksi urakkahinnoittelua tyydyttävällä tavalla. Lakko alkaa senvuoksi 1 p:nä lokakuuta ja käsittää 5 liikettä sekä 51 työläistä. Kaupungin sähkölaitos on työtaistelun ulkopuolella.

VALKOINEN OPETTAJA PIRTUN JAKELIJANA

Jokunen päivä sitten sakotettiin Kontiolahden Lehmoon kansakuolun opettajaa Allan Pitkästä väkijuomien hallussapidosta. Kihlakunnanoikeudessa asiaa käsiteltäessä on käynyt selville, kuten eräät lehdet kertovat, että mainittua koulua on käytetty pirtun jakelupaikkana ja että opettaja on toiminut jakelijana. Opettajan on kerrottu kaataneen 10 litran kanistereista pirtuosakkaiden — jotka kaikki ovat olleet valkoisia — pulloihin kullekin osansa.

Siistiä peliä lastenkasvattajalta. Tämäkin opettaja olisi kai niitä mallikkaimpia jakamaan lapsille sitä "isänmaallista" sotaoppia, jota kouluihin nykyään sotahurjien taholta runnataan. Pirtu ja sotahurjailuhan kuuluvat valkoisten isänmaallisuuteen.

PORVARIT JA SOSDEMIT YRITTÄVÄT KURISTAATYÖV.OSUUSLIIKKEEN LAHDESSA

Lahdesta on tiedoitettu, että porvarit ja sosdem johtajat ovat pitäneet yhteisen neuvottelukokouksen, jossa on harkittu toimenpiteitä, joiden avulla saisivat paikallisen osuuskaupan taloudellisiin vaikeuksiin. Yhtenä tällaisena keinona on kuuleman mukaan pidetty sitä, että ottavat säästönsä pois säästökassasta toivossa, että tämä täten saataisiin maksuvaikeuksiin.

Sosdemit ovat koettaneet vallata sanottua liikettä kokonaan omiin käsiinsä ja tämä on kai yksi ote tuossa valtaushankkeessa.

NORSURAIVOSTUI

Corsicana, Texas, lokak. 15. — "Black Diamond"-niminen Barnesin sirkuksen norsu raivostui täällä eilen kun sitä alettiin kuljetta pois tavaravaunusta. Norsu torahampaallaan surmasi erään lähellä olleen naisen sekä heitti hoitajansa kahden tavaravaunun yli, katkaisten hänen toisen käsivartensa. Tämän jälkeen eläin särki kolme autoa.

TULVIA FLORIDASSA

Miami, Fla., lokak. 16. — Raskaat sateet ovat vaikuttaneet suurien tulvien muodostumiseksi. Noin 6,400 neliömailia maata on joutunut tulvan alle. Hileahin kauppalassa on vesi kohonnut kaksi jalkaa kaduille.

yt, ettei se ollenkaan kajoaisi tähän uomakunnan jaloimpaan petoeläimeen, jota ihmiseksi sanotaan, vaan antaisi niiden iankaikkisesti syntyä kasvaa, kukoistaa ja rakastaa, mikä iivo sitä syntyisikään. Olisikohan nää Eskolle ja hänen Justiinallekaan ilaa muualla kuin ehkä korkeintaan onkun toisen pöllöpariskunnan rinalla puun oksalla.

— No, tuon kaiken jälkeen, mitäs rvelet: pakottaakohan ajanhammas milloinkaan?

— Jaa-ah, siinäpä on kysymys, jota e tuskin kykenemme ratkaisemaan. Paras lienee tiedustaa sitä joltakin anhalta hammaslääkäriltä. — Mutta ikä sinua oikein vaivaa, Esko?

— Vaivaa se. Tässä on hengen äälle käypä kysymys. Katsos, kun inä muistelen, että jolloinkin harajassa menneisyydessä osasin mikin hymyillä, mutta nyt — yritäpäs vaikka kaiken voimasi takaa, jotnaamajänteet ratisee, niin ei synny ymyä, vaan irvistys. Ja kuitenkin sen minä nyt olen kirjasta lukeut — kaikki oppineet ja viisaat miet Salomonin päivistä asti ovat neuneet: hymyile, ihminen, niin olet nellinen, pysyt terveenä ja elät vanksi. — No, mitäs sanot?

— Eipä tuohon osaa äkkipikaa samitään, myönsin. Mutta eiköhän saman äjäkän anna jos irvistää.

— Eipä missään neuvota: irvistele, minen, niin pysyt terveenä ja elät nhaksi.

— Ei kyllä, mutta minusta tuntuu että ne ovat toisilleen läheisiä sukulaisia, väitin.

Tulimme Eskon kanssa lopulta siihen tulokseen, että asia on kyllä vakava ja että hymy, jota ajanhammas jäytää, on erittäin tärkeä, mutta että ihminen itsekin voi olla sen hävitykseen syypää siten, ettei katsele ympärilleen avoimin silmin, vaan kulkea murrittelee kuin lautapäähärkä ja päästää hymyn ketoon. Päätimme siis tästedes opetella hymyilemään. Minä kyllä ehdotin että tekisimme niin, että aina kun Esko hymyilee, niin minä irvistän, ja päinvastoin, mutta Esko piti sitä törkeänä.

Silleen se asia jäi ja Esko lähti, kun epäili Justiinan jo odottavan. Ja minusta näytti, että hän mennessään hymyili, vai olisikohan irvistänyt. Mene tiedä, kun en tuota Justiinaakaan tarkalleen tunne.

Niin jatkoin minäkin matkaani, jurpottelin yöpuutani kohden, vetäen keuhkoihini Copper Cliffin katkua, joka joskus on paksumpaa kuin kaikki muut paikalliset katkut yhteensä, katkua, joka tulee Incon jättiläisahjosta, jossa maan uumenista kohotetuista hikisistä ja verisistä kivenmurenista kuumuudella ja myrkyillä puristetaan ulos kalliit metallit, jalot voitto-osingot; maallisen voiman mahti ja taivaalliset ilot niille, jotka eivät työtä tee eikä kehrää; katkua, joka tappaa ympäriltään monien, monituisten mailien laajuudelta kaiken vihreyden, mutta jota me näillä main eläjät olemme velvolliset mitä suurimmalla kunnioituksella sisäämme vetämään, sillä se kuuluu meidän jokapäiväiseen leipäämme — täytyneekö ihan tulkita niin, että mitä enempi katkua, sitä enempi leipää. Tosin nyt on rakennettu hulkea torni, yksi maailman suurimmista savun vetäjistä, jonka pitäisi nostaa tämä katku yläilmoihin, missä se hajoaisi taivaan tuuliin, mutta — en tiedä. Tavallisesti on tässä maailmassa laki sellainen, että mitä hyvyyttä me herroilta ikinä saamme, eivät ne sitä luovuta voitto-osingoistaan, vaan se kiskotaan meidän omista selkänahoistamme — nyt, huomenna ja ylihuomenna. Niinpä nytkin tuo korsteeni, sen miljoonat tiilikivet, vetäköönpä sen katkun tai olkoon vetämättä.

Hymyile, ihminen — kaikki te tämän katkun alla, maanalla ja maan päällä ja kaikkialla. Kaikki te, jotka olette puutteen puristamat ja työllä raskautetut ja varsinkin te, joilla ei työkultaa ole, vaan vaellatte tietä pitkin tähystäen mistä leivän syrjä siintäisi ja mistä löytyisi katonalaista, jossa saisi päänsä kallistaa. Iloitkaa, niin pysytte terveenä, elätte kauan ja luonnollisesti olette onnelliset. Hittosoikoon, ei tule kalliiksi.

Mutta ne, jotka eivät, mitenkään saa tätä irti itsestään, voivat ainakin ottaa huomioonsa terveytemme huoltajain neuvot, ilman saadut tai ostetut: mitä meidän tulee syödä, miten levätä, miten pukeutua jne.

Minua jo hymyilyttää.

Mutta jatkakaamme pakinaa ylihuomenna. — Pännänen.

Ilmotus

Asuntoja saatavana. Palveluspaikkoja tytöille välitetään. 524 Richmond St., W., Toronto 2, Ont. Puhelin: Adelaide 0937. (11-7)

MYYTÄVÄNÄ

Hyvässä kunnossa oleva kymmenen huoneen kalusto myytävänä 35 Beverley St., Toronto, Ont. (246)

J. JARVIS, ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers Puhelin 2189. — P. O. Box 1181 SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m. Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin.

PALLOHUONE — ja — **Matkailijakoti**
961—963 St. Antoine St., Montreal, Que.
NISULA ja MATTILA, omist. (Tr.

SIISTIÄ HUONEITA
644 Lagauchetiere St., Montreal.
U. Eloranta
PARTURI SAMASSA TALOSSA (Tr.)

Parturiliikkeeni joka sijaitsee 82 Elm Street E. vastapäätä Regent teatteria
Suosittelee puhdasta ja hyvää palvelusta.
A. Salminen Sudbury Ontario

Antakaa meidän valmistaa teille
Uuden Puvun $24.50 hinnalla
Tehty mittojen jälkeen. Sopivaisuus ja työ taataan. Täydellinen varasto miesten ja naisten vaatetavaraa, pyhä- sekä työkenkiä y.m.
Harry Murdock ENGLEHART ONTARIO

FINNISH BAKERY Box 1306 Timmins, Ont.
Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTI.

Suomalainen **Naisparturi ja Kähertäjä**
Pyydämme sulkeutua arv. yleisön suosioon hyvällä työllä ja kohteliaisuudella. Kauneushoitoa myös.
ELSA GLADE ja KERTTU REUNANEN
279 Queen St., W., Toronto, Ont.

7 UP ja **Howdy**
Ainoa valmistaja Sudburyn piirissä.
Star Bottling Works Box 1028 - Phone 946 Sudbury, Ont.

MATKAILIJAKOTI Otto Kratz, Montreal, Que. (MTr)
Suosittelen yleisön käytettäväksi.
585 St. David's Lane.

PORT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa S. 302 eli N. 743
VÄRJÄYS- ja PUHDISTUSLIIKE (THE BRILLIANT)
230 Simpson St., FORT WILLIAM, ONT.
226½ Arthur, St., PORT ARTHUR, ONT.
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

HUOM.!
Siistejä kahden miehen huoneita vuokrattavana 145 S. Algoma St., Port Arthur, Ont. (K
K. Immonen

Huomatkaa!
Ajanmukaisia huoneita saatavana, vasta valmistuneessa talossa.
E. ja A. RANTA, 350 Bay St., Port Arthur, Ont.

POJAT
Kun tulette rantoihin niin pistäytykää Taivaisen palloruumassa.
294 Bay Street, PORT ARTHUR ONTARIO

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ....$3.00 tus. y.m., y.m
Kääreitä, Plaastaria, Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun ....50c ja $1.00
Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .40
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta .75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin kolliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, kolliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta .... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosäippuoita .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pilsiöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta ....50c ja $.100
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .... .50
Riigapalsamia .... .50
Silmävettä .... .60
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI
K. G. K. NYMAN, Omistaja. Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari. PORT ARTHUR, Ont.

BAY ST. MEAT & FISH MARKET
SUOMALAINEN LIHAKAUPPA
Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua ja keitettyä lihaa ja kalaa.
Phone N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
PORT ARTHUR ONTARIO

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS
146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
— Suositellaan —
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA
Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontrolleeraama liike. Vaivaisella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremman kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja sitä kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan. Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne voimistamista.
VIGOR CO-OPERATIVE SOCIETY LIMITED,
316 Bay Street — — Port Arthur, Ont.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. — 111 Second St. — Port Arthur, Ont.

Hedelmien säilykeaika on käsillä
Nyt on aika jolloin tulee laittaa valmiiksi persikat, päärynät, luumut, viinirypäleet. Tomaatti sekä suolakurkku pikkelsit y.m. Toivomme että teette tilauksenne meiltä.
The International Co-Operative Trading Co. Ltd.
176 S. Algoma St., Port Arthur, Ont. Phone N. 305
513 Simpson St., Fort William, Ont. Phone S1326
LEIPOMO: Phone S. 3788

John Aarnion LIHAKAUPPA
319 Bay Street — Port Arthur, Ont. — Puhelin 1724 N.
Tuoretta ja savustettua lihaa. Ruokatavaraa, hedelmiä, juurikasveja. Kalaa tuoretta ja suolasta, sillit, silakat, anjoviskiat, suolakurkut y.m. saatte päivänhinnoilla soittamalla puh. 1724 N.

ASIOITSIA
Pitempiaikaisen kokemuksen kautta, tarjoan palvelustani kansalaisille. Voitte kääntyä luottamuksella puoleeni, kaikissa alaani kuuluvissa asioissa, kuten käännös- ja tulkkityössä; vakuutushankinnassa; ulosperimisessä y.m. Rahaa lainataan. Lainopillisia neuvoja. Kiinteimistöä. Suomen kielinen konttoriapulainen takaa teille nopean palveluksen.
RUDOLF E. HULKKO — ASIOITSIA
282 BAY ST. — PORT ARTHUR, ONT. — PUHELIN N. 911

Fort Williamin liikemiesten ilmotuksia

Tohtori **J. C. Diamond**
MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA
Erikoisala: parantaa katkenneet verisuonet, verenvuoto ja peräpukamat, ruiskutus-systeemillä.
Konttori 12-14 Ross Blk., Simpson ja Victoria katujen kulmassa
Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.
FORT WILLIAM, ONT.

WORKMEN'S RESTAURANT
539 SIMPSON STREET, FORT WILLIAM, ONT.

Hammaslääkäri **Toht. ELGIE**
Clinic Block, FORT WILLIAM, ONT.
McCartney & Burke's juvelikaupan yläkerrassa
Tunnit: 9 a.p. kello 6 j.pp.
Puhelin S. 1008
Otetaan X-Ray kuvia hampaista. Kaasun avulla poistetaan hampaita.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUPAKKA- ja Makeis-kauppa 20 Elm St., Sudbury, Ontario. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

H. KAUHASEN RAATALILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 113.

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLM, KELLOSEPPÄ. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St. W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

KALUSTETTUJA HUONEITA, 24 Robinson St. (Queen St. ja Bathurstin lähellä). Mrs. N. Johnson. (Ttr.L.

SUOMALAINEN NAISTEN PUKIMOLIIKE 453 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala (MT

PURITY BAKERY SUOSITTELEE hyväksi tunnettua leipää ja leivoksia useita eri lajeja. — 448 Queen St., W., Toronto, Ont. Puhelin: Trinity 2806. O. Huhtala.

PORT ARTHUR, ONT.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

PARTURILIIKKEEMME SIJAITSEE 295 Bay St., E. Suksi ja Wm. Suvanne.

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8888. Lakiasioita, asiakirjoja, olkeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIKE, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

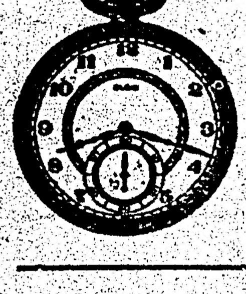

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Ducharmes Funeral Service (11-9)
Beech St. — Sudbury, Ont.
Kysykää toisilta palvelustamme.
Puhelin päivällä 392, yöllä 1226

Halutaan tietää

Tärkeän asian vuoksi haluaisin saada seuraavat henkilöt tietooni: Arvo Kuusisto ja Kristian Niemenmaa. Kumpainenkin kotoisin Kauhajoelta. Henkilöt, ken heidän osoitteensa tietävät, tekisi hyvin ja ilmoittaisi siitä allekirjoittaneelle. (245

Antti Pantti,
Box 824, Kirkland Lake, Ont.

Haluaisin tietää missä oleskelee Taavetti Piippari? Olisi uutisia Suomesta. Jos joku tietää hänen olinpaikkansa, olisi hyvä ja ilmoittaisi jos ei hän itse satu tätä huomaamaan. (246

Toivo Koivula,
Box 1858, Sudbury, Ont.

Missä on veljeni Jussi Terho? Ole hyvä ja ilmoita osoitteesi. (246

Aino Terho,
176 Huron St., Toronto, Ont.

Keski-Ontarion uutisia

Sudbury

Yrjö Niemelän ja Kusti Mäen pyydetään lähettämään osotteensa Vapauden konttoriin taikka itse käymään konttorissa. Kummallekin on rahaa jonka haluamme luovuttaa pois huollostamme.

"MYKKÄ-TOPIN" HARJOTUS

tänä iltana kello 8 Liberty-haalilla. Kaikki mukaan, please.

Asuntosolu n:o 3 kokous

pidetään perjantai-iltana kello 8 Sirenin asunnolla. Kaikkien saavuttava!

Kisan harjoitukset

ovat toistaiseksi seuraavasti: Pikkutytöt tiistaina ja torstaina kello 5 ip. Pikkupojat keskiviikkona ja perjantaina klo 5 i.p. Naiset tiistaina kello 7—7,45 ip. Miehet samoin tiistaina klo 7,45—8,30 ip. Paini-, nyrkkeily- ja telineharjoitukset torstaina. Ohjaajina toimii pikku tytöille Mrs. Bask, pikku pojille Roine, naisille Mrs. Tenhunen, miehillä muokkausta L. Salo ja vapaaliikkeitä P. Häkkinen sekä telineillä L. Hjorth

Nyt kun meillä on tiedossa harjoitusajat, tosin ne kylläkin ovat rajoitettuja vielä tällä kertaa, niin jokainen, jolla on aikaa ja halua, muistaa saapua niihin. Yksi seikka kuitenkin olisi mieleen painettava, nim. täsmällisyys harjoituksiin saapumisessa, jolla vähän voimme korvata harjoitusaikojen lyhyyttä.

Ne suuret naamiotanssit

Tänä iltana, jaetaan kolme palkintoa. Naamioitujen sisäänkäynti näyttämön ovesta.

S. J. osasto n:o 16 johtokunan kokous

pidetään tänään (torstaina) kello 8 illalla Liberty-haalilla. — Muistakaa jokainen jäsen saapua täsmälleen. Paljon tärkeitä asioita.

Garson Mine, Ont.

Naisosaston hommista

Paikallinen naisosasto toimii täällä hiljakseen. Olemme pitäneet pieniä kekkereitä tämän tästä. Viimeiset oli naisosaston perheiltamat.

Myöskin on paikkakunnallamme lasten sunnuntaikoulu, joka näyttää menestyvän hyvin. Oppilaita on neljättäkymmentä. Kymmenkunta on on "toiskielisä", jotka näyttää olevan "toiskielisiä", jotka näyttää olevan kovasti innokkaita seuraamaan mukana. Paikkakunnan vanhemman väestön ansioksi kuuluu tämän koulutyön onnistuminen, sillä kaikki suomalaiset ovat lähettäneet lapsensa sinne paria kolmea lukuunottamatta, ja sitä ei voine ihmetellä, sillä onhan joukossa aina joku toisinajattelevakin. Mutta toivoisimme, että nämäkin yksilöt rupeaisivat huomaamaan, että työväen asia on tosissaan yhtä tärkeä ja kallis joka ainoalle työläiselle, sillä kaikki olemme saman orjuuden alla. Luulisipa jo tämän ajan työläisen heräävän vuosituhansien unesta ja käyvän tositaisteluun tätä mädännyttä ja nurinkurista yhteiskuntaa vastaan. Ja voipa sanoa, että tämänkin paikan työläiset seuraavat jo aikaansa, sillä täällä on kiertänyt **Hamiltonin lakkolaisten avustuslistat** ja niihin oli melkein jokainen laittanut vointinsa mukaan rahaa ja tällä tavalla osottanut myötätuntoaan taistelussa olevia työläistovereitaan kohtaan. Eikä ainoastaan suomalainen väestö, vaan myöskin suuri osa toiskielistä väestöä otti osaa tähän avustukseen.

Työläistoverit, sankoin joukoin taisteluun olosuhteittemme parantamiseksi ja työläisten voiton saavuttamiseksi.

Naisosaston seuraava työkokous on maanantaina, 4 p. marraskuuta. Kaikki mukaan. Uudet jäsenet, tervetuloa! — n.n.

Creighton Mine

Gastonian lakkolaisten avustusiltamat ensi lauantaina

(Seuraava, Gastonian lakkolaisten avustusiltamia koskevia palanen oli eilisessä lehdessä syystä tai toisesta tullut julkaistuksi Beaver Laken kirjeen yhteydessä, minkä virheen koetamme korjata siten, että julkaisemme tuon palasen uudelleen, ja oikean otsikon alaisena. — Toimitus.)

Velvollisuutensa tunteneena on naisosastomme suomalaisen järjestön osaston suotuisalla avustuksella rientänyt tukemaan Gastonian kutomotyöläisiä heidän loistavassa taistelussaan järjestämällä ohjelmallisen illan lauantaiksi t.k. 19 p. Tulot tullaan luovuttamaan Gastonian lakkolaisten puolustusrahastoon. Ohjelma tulee olemaan monipuolinen sekä yleisöä tyydyttävä. Ensiksi voisin mainita kappaleesta, joka on nimeltään "Kaivostyöläisiä". Sen sisältö on hyvin kaunis, kuvaten aivan kuin kappaleen omaa elämäämme.

Siellä ei kuitenkaan tule olemaan vaan meikäläisten voimaimme neron tuotteet näkyvissä, vaan ovat Sudburyn toverit myös tarjonneet auttavan kätensä iltamiemme onnistumiseksi, heiltä tulee olemaan monta hyvää ohjelmanumeroa, m.m. hyvin sievä kuvaelma. Tanssihaluisten nautinnon tulemme myös tyydyttämään muun ohjelman loputtua.

Nyt on siis jokaisen työväenluokkaan lukeutuvan toverin velvollisuus saapua haalillemme mainittuna iltana, siten uhraamalla rahansa hyvään tarkoitukseen. — Kirjeenv.

UUDISTAKAA
TILAUKSENNE!

HUOM.! HUOM.!

SUDBURYN LIBERTY HAALILLA

— esitetään —

Lauantaina 19 p:nä ja Maanantaina 21 p:nä

Verrattoman hauska huvinäytelmä

"Rouva Pormestarinna"

Henkilöt:	Esittäjät:
TRICOINTE, Grayn pormestari	Arvi Lahti
AGLAE, pormestarinna	Tyyne Tenhunen
DENISE, hänen tyttärensä	Nellie Salo
SOPHIE, palvelijatar	Elvi Vainikainen
GOBETTE, kiertue Claret'in näyttelijätär	Aino Valo
CYPRIEN GAUDET, oikeusministeri	Lennart Hjorth
OCTAVE ROSIMOND, virastopäällikkö	Paavo Häkkinen
BIENASSIS, virkamies oikeusministeriössä	Ossi Förbom
MARIUS, vahtimestari	Edward Vanhala
ANGELINE,	Elna Seppälä
JULIETTE, konttorineiti	Aini Häkkinen
POCHE, poliisikonstaapeli ja tulkki	Mauno Passi

Aletaan täsmälleen kello 8.30

LIPPUJEN HINNAT 50c ja 40c.

LIPPUJA etukäteen osuuskaupasta ja Seppälän saunalta.

S. J. Toronton Osaston Näyttämö

Don Haalilla Lauantaina, lokak. 19 p:nä kello 8.15 illalla

TOISEN KERRAN

"Eläköön! Poika tuli"

3-näyt. repäisevän hauska farssi

—LIPUT 40c.—

Uusia suomalaisia levyjä

Vapauden kirjakaupasta on nyt saatavissa seuraavat uudet suomalaiset phonografi levyt:

Leo Kaupin laulamia
3123F MIKKO JA MARI ja ELÄMÄÄN KYLLÄSTYMISESTÄ

Hannes Saaren laulamia
2122F ARMAANI JA MUISTO

Kuuno Sevanderin laulamia
3121F TANSSIT TARVAISEN TORPASSA ja KIIKKALAN POLKKA

Jokainen ylläolevista levyistä on kuulemisen arvoinen, vieläpä uudelleen ja taas uudelleen. Mutta etenkin Sevander on meille canadalaisille yleensä tunnettu, joten ainakin hänen lauluillaan tulee olemaan hyvä menekki.

Kaikki Vapaudesta tilatut levyt lähetetään hyvin pakattuina mihin tahansa Canadassa postivapaasti.

Tehkää tilaukset nimellä ja osotteella:

VAPAUS,
Box 69, Sudbury, Ont.

Suomalainen liike välittää teille
Parasta Kolia
Puhelin: Trinity 0386 J
33 Robinson Street,
ALANKO COAL
Toronto, Ont.

HIEROJA
Huugo Seppälä
Antaa hierontaa Lehtelän saunalla joka arkipäivä
9—11 ap. 2—9 ip.
Tulee kotia myöskin pyydettäessä.
Puhelin 1444w. Box 1862
Sudbury, Ont.
(TL)

NORTHERN COAL & WOOD CO.,

KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA

202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.

VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 86.

SAUNA

Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

OSUUSRUOKALA

Työläisille sopiva paikka ruokailla aterioittain ja päivittäin. Suosittelemme yleisön käytettäväksi.
SUOMALAINEN POIKATALO
Box 91, Creighton Mine, Ont.

Montrealin Suomalaiset Huomatkaa!

Ensi kerran Montrealissa on suomalaisten hallussa tilava ja valoisa Pallo- ja Billiardi-sali. Tupakkaa, virvokkeita ja makeisia saatavana. Kaikkea parturialan kuuluvaa työtä tehdään ammattitaitoisesti ja huolellisesti samassa paikassa. — KOPONEN ja JOKINEN, 963 Notre Dame St. W. (Vastp. punaista asemaa) (Tr.

Tämä julkaisu pyytää Teitä käyttämään

NESTLÉ'S

Kannutettua Maitoa

—siksi että se on arvoltaan samaa kuin teidän kotimaassanne käyttämä "Viking Milk Maid" sekä muut Nestle'sin tuotteet joita käytitte.

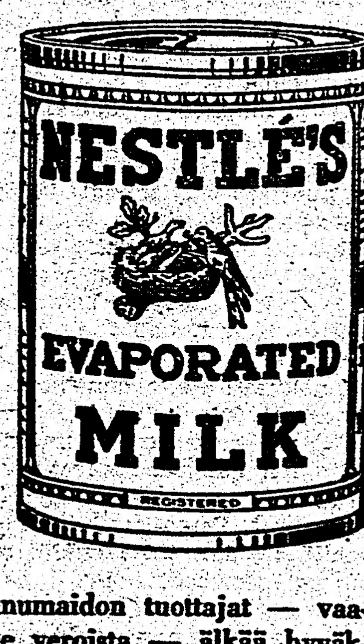

Nestle's on maailman suurimmat kannumaidon tuottajat — vaatikaa Nestle's halutessanne kotimaanne veroista — älkää hyväksykö muuta lajia.

SUOMALAINEN HÖYRYSAUNA

Avoinna joka arkipäivä kello 1 päivällä kello 12 yöllä.
Lauantaisin kello 10 aamulla kello 12 yöllä.
770 AGUEDUCT STREET MONTREAL, QUEBEC

Meikle Park'ilaiset Huom.!

Olen laittanut kenkien korjausliikkeen, jossa teen kaikkea ammattiini kuuluvaa työtä ensiluokan tarpeista.

En kilpaile hinnan halpuudella, vaan työn kestävyydellä. Sulkeutuen suosioonne. (LTT

EVERT E. HILLMAN
101 Windermere Ave. Port Arthur, Ont.

SUURI JOULU HUVIMATKA SUOMEEN MONTREALISTA MARRASKUUN 22 PAIVANA 1929, LONTOON KAUTTA CUNARD LINJAN KUULUISALLA "ASCANIA" LAIVALLA, MINKA MATKAN HYVIN TUNNETTU MATKAJOHTAJA

MR. EINAR LINDBLAD

HENKILOKOHTAISESTI TULEE JOHTAMAAN

10053 Jasper Ave. EDMONTON
100 Pinder Block SASKATOON
401 Lancaster Bldg. CALGARY
270 Main St. WINNIPEG, Man.
36 Wellington St. W. TORONTO, Ont.
227 St. Sacrament St. MONTREAL, Que.

Käyttäkää hyväksenne tämä erinomainen tilaisuus matkustaa kotiin Suomeen muiden suomalaisten ja suomenkielisen, pätevän matkajohtajan seurassa.

Matkustamalla Montrealista on Teillä Canadassa lyhyt rautatiematka ja kahden päivän laivamatka luonnonihanalla St. Lawrence joella.

Matkalla olette tilaisuudessa nähdä Lontoon ja saavutte hyvissä ajoissa kotiin Jouluski.

Kolmannen luokan menomatka Montrealista Helsinkiin y.m. maksaa $106.50, meno—ja paluumatka $180. Turisti kolmannen Cabin luokan menomatka maksaa $121.50, meno—ja paluumatka $202.50.

Järjestäkää siten että Mr. Lindblad tuo Suomesta mukaansa sukulaisenne tahi ystävänne, jotka haluavat tulla Canadaan. Lähempiä tietoja varten kirjoittakaa suomeksi osoitteella.

Finnish Department
Cunard LINE

Timmins, Ont., ilmoituksia

JUOKAA

Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.
ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749, 61 Birch St., N., Timmins, Ont.—Telef 646 J.—K. A. Merikallio

Alex Koskelan Sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa: Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA ST. N. TIMMINS

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Timminsin Suomalainen Poikatalo
valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.
Box 520
59 Balsam St. Timmins, Ont.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

THE FINNISH BAKERY
Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti.
THE FINNISH BAKERY,
Box 229 M. Raitanen, omistaja Kirkland Lake, Ont.

Robert Lindforsin SAUNA
Avoinna: Keskiviikkona ja perjantaina kello 1 päivällä kello 11 illalla. — Lauantaina kello 1 päivällä kello 6 sunnuntaiaamuun.
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

MAITOLIIKE

Suosittelen yleisön käytettäväksi. Maito maukasta ja puhdasta. Kotiin ajo päivittäin.
A. Serenius
Box 727,
Kirkland Lake, Ontario

PALLOHAALI ja PARTURI

LINDFORSIN SAUNAN yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr)
AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

Parturi

Liikkeeni sijaitsee nykyisin Heinon pallohaalin yhteydessä. Teen parhaani, palvellessani yleisöä kaikessa parturinalaan kuuluvassa työssä.
Tiho Ermischoff
KIRKLAND LAKE, ONT.

The Readers of the Vapaus

Patronize only those concerns that advertise in the Vapaus and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the Vapaus advertisers.